

RANDKRANT

Maandblad over de Vlaamse Rand · april 2016 · jaar 20 · #03

FR · DE · EN

traductions
Übersetzungen
translations

**Wat doen gemeenten
voor het klimaat?**

Rachida El Garani

**'Een goed verhaal
kruipt in mijn hoofd'**

Kruitfabriek Vilvoorde

**Laboratorium van
borrelende activiteiten**

+ AGENDA

Zoniënmars / Zoniënklinken

De klank van het bos

In het spoor van Ruth Van den Bossche

Brandweervrouw in hart en spieren

WAAR VIND JE
VERDEELPUNTEN
VAN RANDKRANT?

Surf naar
www.randkrant.be

Regine Blommaert uit Sint-Genesius-Rode werd vorige maand door Els Cuypers aangeduid om **deketing** voort te zetten.

12
25

Lesgeven in de Rand

Lesgeven is haar kinderraam. 'Het liefst van al in het Sint-Victor-Instituut in Alsemberg. Ik ben er zelf twaalf jaar naar school gegaan. Na twee jaar in Anderlecht geef ik hier nu achttien jaar les. Ik heb geen moment spijt van die keuze, al wordt het lesgeven uitdagender.' Blommaert geeft wiskunde in het 1e en 2e middelbaar. 'De maand september moet je doorkomen. Als je dan respect kan afdwingen, kan je veel bereiken in de rest van het jaar. Ik vind humor heel belangrijk. Zo krijg je de aandacht van de leerlingen. Zij verwachten die grappige noot vaak niet.'

PASSIEVER

Of de leerlingen stouter zijn geworden? 'Nee, integendeel. Vroeger haalden de jongeren meer deugnetenstreken uit. De tijd dat een leerling in de kast kroop om zich te verstoppen, is voorbij. Misschien zijn ze iets luier dan vroeger, eerder passief. Je moet hen ook meer aansporen om te leren, ze gaan veel minder uit zichzelf doen. Maar als je testen aankondigt, merk je wel dat ze dat ernstig nemen.'

Leerlingen snappen dus wel dat school belangrijk is. Iets minder belangrijk vinden ze hun taal. 'Het is alsof ze het nut van een taal niet meer inzien. Ik geef wiskunde, maar ook in mijn vak sijpelt dat door. Op een toets zie ik vaak een hoop woorden op het blad staan, maar geen samenhangende zinnen. Ik snap dat niet. Leerlingen hebben toch hun taal geleerd in de lagere school?'

Nonchalance is volgens Blommaert een van de oorzaken. 'En het feit dat een aantal leerlingen in Alsemberg thuis anderstalig is. Als de ouders thuis Frans spreken, de leerlingen naar de Franse televisie kijken en boeken in het Frans lezen - als ze al lezen - dan helpt dat zeker niet. Je probeert je als leerkracht aan te passen

en wat trager te gaan, maar eigenlijk mag dat niet. Want er zitten andere leerlingen in de klas voor wie het niet te snel gaat.'

TE WEINIG PLAATS

'In onze school, en vermoedelijk ook in vele andere in de Rand, zien we meer en meer leerlingen uit het Brusselse. Ouders durven hun kinderen niet met de metro of bus naar een school in Brussel sturen en verkiezen een school in de Rand. Dat mag, maar dan vind ik dat de leerling de inspanning moet leveren om ons niveau aan te kunnen. Ook ons taalniveau.'

Brusselse jongeren in scholen in de Rand brengt ook een ander probleem met zich mee. 'In vele scholen in de Rand moeten ouders dezer dagen voor de schoolpoort kamperen om hun kind in te schrijven. Vorige week stonden ze ook aan het Sint-Victor-Instituut: ouders die op 200 meter van de school wonen. Dat krijg je niet uitgelegd. Er zijn gewoon te weinig plaatsen voor het aantal leerlingen dat les wil volgen. Dat kamperen kan je oplossen met een digitaal aanmeldingsplatform. Dat moet er zo snel mogelijk komen.'

MUZIEK

Tot slot heeft Blommaert naast het abstracte leven als wiskundeleerkracht ook nood aan creativiteit. 'Muziek is belangrijk in mijn leven. Ik speel al twintig jaar fluit en zing in het koor van de muziekacademie. Kunst en cultuur volg ik op de voet. We hebben gelukkig een prima aanbod in de Rand. De Meent in Alsemberg bijvoorbeeld levert schitterend werk. Soms kom ik in de foyer leerlingen tegen waardoor we elkaar op een totaal andere manier leren kennen. Best wel grappig.'

TEKST Jens De Smet • FOTO Filip Claessens

AGENDA

APRIL
2016

ABONNEMENT

15 € voor wie in de Rand woont,
20 € voor wie buiten de regio woont
(9 nrs/jaar). Rekeningnr. IBAN BE 58 0910 2113 1679

INHOUD

04

10

26

06 VANASSETOTZAVENTEM

09 MIJNGEDACHT

16 BOUWERK

22 INTERVIEW

24 OPVERKENNING

25 MIJNPLEK

26 MIDDENIN

29 KWESTIEVANSMAAK

32 GEMENGDEGEVOELENS

Wat doen gemeenten voor het klimaat?

20% minder CO₂ uitstoten tegen 2020, klimaatneutraal tegen 2040. Dat is de doelstelling. Technisch en maatschappelijk haalbaar volgens studies, maar daarvoor zullen heel wat inspanningen moeten worden geleverd. Hoe gaan een aantal gemeenten in de Rand dit aanpakken?

EN

'Een goed verhaal kruipt in mijn hoofd'

Op 36 jaar trok ze naar de filmschool. Vier jaar later stond haar film *Into darkness* op het grootste Europese documentairefestival en won ze de prestigieuze VAF Wildcard. Haar uitgangspunt: 'Het is nooit te laat om je dromen na te jagen.' Nice to present you: filmregisseur Rachida El Garani uit Zaventem.

FR

Brandweervrouw in hart en spieren

Achter het stuur van de ziekenwagen, met de kettingzaag een gevallen boom aanpakken, op de ladder tijdens een brand, soms verveeld in de kazerne, een kind reanimeren in een berm, iemand zien sterven in je armen. In het spoor van brandweervrouw Ruth Van den Bossche.

DE

VERDELING

RandKrant april wordt bus-aan-bus verdeeld in Grimbergen, Vilvoorde, Machelen, Zaventem, Kraainem, Wezembeek-Oppem, Tervuren, Overijse en Hoellaart.

COLOFON

RandKrant verschijnt maandelijks (niet in januari, juli en augustus) op 98.000 exemplaren. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant • Realisatie vzw 'de Rand' • Hoofdredactie Geert Selleslach • Eindredactie en coördinatie Ingrid

Laporte • Vormgeving Jansen & Janssen, Gent • Fotografie Filip Claessens en David Legrève • Druk Dessain, Mechelen • Redactieadres Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 027675789, e-mail randkrant@derand.be, website www.randkrant.be • Verantwoordelijke uitgever Guido Decoster, Agentschap Binnenlands Bestuur, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel

Wat doen gemeenten voor het klimaat?

Midden 2014 engageerden 57 Vlaams-Brabantse gemeenten zich om de CO₂-uitstoot tegen 2020 met 20% te verminderen in vergelijking met 2011. Hoever staat het daar ondertussen mee? We bekijken hoe vier gemeenten uit de Rand hun goede voornemens willen realiseren.

TEKST Luc Vanheerentals • FOTO Filip Claessens

De gemeenten, die zich hiertoe in het zogenaamde Burgemeestersconvenant engageerden, moesten binnen het jaar een 'nulmeting' uitvoeren die de CO₂-uitstoot in kaart brengt. Op basis daarvan stellen ze dan een klimaatactieplan op met maatregelen om de doelstelling te behalen. Het provinciebestuur stelde hiervoor financiële en logistieke steun ter beschikking. Zo werd een modelklimaatactieplan opgesteld en zijn er subsidies voor milieuvriendelijke maatregelen. Momenteel hebben 59 Vlaams-Brabantse gemeenten zich geëngageerd en werden 42 actieplannen goedgekeurd. Vijftien randge-

meenten schreven een klimaatactieplan (Asse, Beersel, Dilbeek, Grimbergen, Hoeilaart, Kraainem, Machelen, Meise, Merchtem, Overijse, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Tervuren, Vilvoorde en Wezembeek-Oppem). Zaventem zal zijn klimaatactieplan in mei goedkeuren. Drogenbos en Wemmel hebben nog geen klimaatactieplan. Linkebeek heeft het Burgemeestersconvenant niet ondertekend.

PROVINCIE

Het provinciebestuur wil Vlaams-Brabant tegen 2040 klimaatneutraal maken. Uit een studie blijkt dit technisch en maatschappelijk haalbaar. Hiervoor moet de uitstoot van broeikasgassen worden verminderd met 80% à 95% en moet de resterende energiebehoefte worden opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen. Uit de nulmeting van de provincie blijkt dat 44% van de CO₂-uitstoot in de provincie afkomstig is van transport, 30% van huishoudens en 14% van de handel- en dienstensector. Dit voorjaar presenteerde de provincie haar klimaatactieplan. Député Tie Roefs (Groen), bevoegd voor milieu en duurzaamheid, liet verstaan dat de steun van gemeenten, bedrijven, kennisinstellingen, middenveld en burgers noodzakelijk zal zijn. 'We zullen de verantwoordelijkheidszin en steun van iedereen nodig hebben', zei ook gouverneur Lodewijk De Witte tijdens de provinciale klimaatdagen in november.

BEERSEL

De gemeente Beersel wil de CO₂-uitstoot tegen 2020 met 20% verminderen, tegen 2040 klimaatneutraal worden en het gedrag van haar inwoners tegen 2020 voor minstens 20% duurzaam veranderen. Uit een studie blijkt dat – snelwegen buiten beschouwing gelaten omdat de gemeente er niet bevoegd voor is – in 2011 in Beersel 105.202 ton CO₂ werd uitgestoten, waarvan 39% afkomstig van huishoudens, 34% van transport, 13% van landbouw en 10% van industrie. Om haar doelstelling te halen moet Beersel tegen 2020 dus 21.040 CO₂ besparen. Het werkte hiervoor een plan uit met liefst honderd acties.

Beersel wil mensen stimuleren zich meer met fiets, te voet of met het openbaar vervoer te verplaatsen door fietspaden aan te leggen, trage wegen te herwaarderen, autoluwe en autovrije zones in te richten, elektrische fietsen aan te kopen, overleg te organiseren met het oog op

uitbreiding van het aanbod aan openbaar vervoer, financieel tussen te komen in de aanschaf van een Buzzy Pass. Voorts biedt de gemeente gratis duurzaam bouwadvies aan, promoot het energiescans en stimuleert het gebruik van groene stroom. De gemeente geeft het goede voorbeeld door elektrische en CNG-voertuigen aan te kopen, gebouwen te isoleren en over te schakelen op energiezuinig verlichting. Het sensibiliseert mensen rond de impact van vleesconsumptie op het milieu en zet in op hernieuwbare energie door daken ter beschikking te stellen voor zonnepanelen, plaatsing van windturbines

'Om de klimaatdoelstellingen te halen, zal iedereen moeten meewerken.'

te vergemakkelijken, een haalbaarheidsstudie uit te voeren rond het opwekken van hernieuwbare energie uit eigen biomassa-afval en de installatie van warmtenetten te onderzoeken.

SINT-GENESIUS-RODE

In haar klimaatactieplan engageert Sint-Genesius-Rode zich om tegen 2020 de CO₂-uitstoot te verminderen met minstens 20% van de 70.606 ton die in 2011 op haar grondgebied werd uitgestoten. Het grootste deel is afkomstig van huishoudens (52%), transport (29%) en de dienstensector (13%). De gemeente wil die reductie realiseren door in al deze sectoren energie te besparen, de energie-efficiëntie te verhogen en duurzame energiebronnen in te zetten. Tegen 2020 wil men de uitstoot van huishoudens met 26% verminderen, in de tertiaire sector en het verkeer met 15%. In 2020 moet 15% van het elektriciteitsverbruik in de gemeente afkomstig zijn van hernieuwbare energie en/of de aankoop van groene stroom. Zo wordt ernaar gestreefd dat 15% van de huishoudens beschikt over PV-panelen en/of zonneboilers en/of warmtepompen.

Wat huishoudens betreft, zijn gemeenschappelijke aankopen gepland van allerhande duurzaam materiaal en collectieve wijkrenovaties. Op het vlak van mobiliteit wordt autodelen en gebruik van elektrische fietsen gepromoot, de snelle realisatie van het GEN en FietsGEN ondersteund, nieuwe fietspaden aangelegd en meer fietsstallingen voorzien, in onbruik geraakte trage wegen geïnventariseerd... De gemeente

EN CLIMATE-FRIENDLINESS

Flemish Brabant is set to have a net zero carbon footprint by 2040, according to the provincial authority, citing a study to confirm the plan's technical and social feasibility. Towards this end, the municipal authorities are being called upon to achieve a 20% cut in their CO₂ emissions by 2020. Fifty-nine Flemish Brabant municipalities have so far undertaken to meet the requirement, while 42 action plans have been approved. The Flemish rand municipalities that have drawn up a climate action plan are: Asse, Beersel, Dilbeek, Grimbergen, Hoeilaart, Kraainem, Machelen, Meise, Merchtem, Overijse, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Tervuren, Vilvoorde and Wezembeek-Oppem. Zaventem's action plan is due to be rubber-stamped in May, while Drogenbos and Wemmel still do not have such a scheme and Linkebeek has not yet signed its commitment. The targets cannot be achieved without the support of municipalities, businesses, knowledge-based institutions, civil society and citizens', stresses Tie Roefs (Groen – Green Party), provincial delegate for the Environment and Sustainability.

wil tot 2020 150.000 euro investeren in energiebesparende maatregelen. Daarnaast worden ook maatregelen gepland om ecosystemen te behouden of te herstellen zoals het terug in open bedding laten meanderen van beken en de realisatie van groene verbindingen tussen het Zoniënwoud en het Hallerbos.

MEISE

De gemeente Meise stootte in 2011 64.423 ton CO₂ uit, waarvan 52% door huishoudens, 24% door transport, 13% door gebouwen uit de tertiaire sector en 4% door de industrie. Uit een studie blijkt dat een voortzetting van het huidige beleid zal resulteren in een vermindering van de uitstoot tegen 2020 van slechts 15,3%. Bijkomende acties zijn nodig om de beoogde 20% te halen. Omdat gebouwen goed zijn voor 69% van de uitstoot is het belangrijk dit te verminderen. Tegen 2020 wil men in de eigen gebouwen 30% energie besparen. Bedrijven en huishoudens wil men sensibiliseren op vlak van rationeel energieverbruik. Wat de woningen betreft, beoogt men een reductie van 17,8%.

Meise wil het energieverbruik van de openbare verlichting met 25% verminderen. Tegen 2020 moet 60% van het elektriciteitsverbruik afkomstig zijn van hernieuwbare energie. Van de huishoudens moet 10% beschikken over PV-panelen, 8% over een zonneboiler en 5% over een warmtepomp. Meise is bereid om in te stappen in projecten rond water- en of windenergie. Op vlak van mobiliteit wil men de uitstoot van de eigen voertuigen beperken met 25% door het stimuleren van fietsen en aankoop van schone voertuigen. Meise gaat ook particulieren sensibiliseren op vlak van milieuverantwoord verplaatsingsgedrag, bedrijven stimuleren het woon-werkverkeer te verduurzamen, het fietsroute- en trage wegennetwerk uit te bouwen. Men wil meer natuur- en boskernen aankopen en een strategisch project voor de Maalbeekvallei opmaken.

TERVUREN

Omdat Tervuren in 2011 74.686 ton CO₂-uitstoot moet er tegen 2020 14.937 ton bespaard worden. Huishoudens (52%) zorgen voor de grootste uitstoot, gevolgd door particulier en commercieel vervoer (29%) en de tertiaire sector (12%). Tervuren wil in de eerste plaats het energieverbruik van gebouwen aanpakken vermits ze samen

goed zijn voor maar liefst 66,5% van de CO₂-uitstoot. Voor de eigen gebouwen plant Tervuren verschillende maatregelen die voor een reductie van 9.870 ton moeten zorgen tegen 2020. Het gaat onder meer om de optimalisatie van stookplaatsen, het sensibiliseren van het personeel, het verduurzamen van de verlichting. Voor particuliere gebouwen wil men inzetten op collectieve renovaties, sensibiliseren, groepsaankopen en de uitbouw van een gemeentelijk woon-, water- en energieloket.

In de mobiliteit wil men tegen 2020 een reductie van 4.575 ton realiseren door het aantal autokilometers te beperken, door autodelen en carpoolen beter bekend te maken, deelfietsen te installeren aan de terminus van de tramhalte, meer fietsenstallingen te installeren, elektrische wagens aan te kopen, een bedrijfsvervoerplan voor KMO's uit te werken. Tervuren wil voor haar personeel een mobiliteitsbudget invoeren. Men wil nog eens 2.000 ton CO₂ uitsparen door meer hernieuwbare energie te produceren. Hierbij wordt gedacht aan het plaatsen van zonnepanelen op eigen gebouwen, groepsaankopen van zonnepanelen en zonneboilers en de mogelijkheden van windenergie te onderzoeken. Tot slot wordt extra groene openbare ruimte gepland, gevelbeplanting toegestaan en bedrijven gestimuleerd om duurzamer te werken.

Om 20% minder CO₂ uit te stoten in 2020 zijn er heel wat inspanningen nodig.

CO₂-UITSTOOT IN 2011 PER GEMEENTE (IN TON) *

Asse	154.640
Beersel	150.402 (niet snelwegen)
Dilbeek	282.033
Drogenbos	geen gegevens
Grimbergen	130.819 (niet snelwegen en gewestwegen)
Hoellaart	39.316 (niet de ring en spoorweg)
Kraainem	76.838
Linkebeek	geen gegevens
Machelen	114.769
Meise	64.423
Merchtem	66.655
Overijse	105.000 (niet snelwegen)
Sint-Genesius-Rode	70.606
Sint-Pieters-Leeuw	141.378
Tervuren	74.686
Vilvoorde	154.636
Wemmel	geen gegevens
Zwezembeek-Oppem	64.034
Zaventem	geen gegevens

* Sommige gemeenten rekenen er snelwegen niet bij omdat ze er niet bevoegd voor zijn. Bij andere gemeenten wordt dat niet gespecificeerd. Deze cijfers moeten dus met de nodige nuance bekeken worden.

Stoer erfgoed

VLAAMS-BRABANT De provincie Vlaams-Brabant en het Centrum voor Agrarische Geschiedenis hebben samen met een aantal liefhebbers de procedure opgestart voor de erkenning van het Brabants trekpaard als immaterieel cultureel erfgoed. 'We trekken al jaren met succes aan de kar van het Brabants trekpaard', zegt Tom Dehaene (CD&V), gedeputeerde voor Erfgoed. 'We willen nog harder inzetten op dit symbool van onze regio. Daarom willen we het trekpaard graag erkend zien als immaterieel cultureel erfgoed. Het Centrum voor Agrarische Geschiedenis gaat nu samen met de hele trekpaardgemeenschap – fokkers, menners en eigenaars – de geschiedenis en het erfgoed van het Brabants trekpaard onder de loep nemen. We hopen dat het onderzoek als resultaat heeft dat onze Brabantse trots opgenomen wordt in de Vlaamse Inventaris Immaterieel Cultureel Erfgoed. Iedereen die wil bijdragen om ons Brabants trekpaard te laten uitgroeien tot erfgoed kan contact opnemen met de dienst Erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant.' · TD

i Meer informatie over het project kan je verkrijgen bij de dienst Erfgoed van de provincie Vlaams-Brabant, 016 26 76 49, erfgoed@vlaamsbrabant.be

Zingen in het Nederlands

VLAAMSE RAND Het olijke muzikale duo Lennaert Maes en Andrei Bonski pakt uit met *de ReisRus*, een nieuwe cd voor kinderen die Nederlands leren. Het initiatief krijgt de steun van de Taalunie, de provincie en vzw 'de Rand'. 'Via de liedjes leren kinderen spelenderwijs de Nederlandse taal', vertelt Maes. 'Door middel van muziek komt een taal gemakkelijker binnen. Voor scholen is het leuk om met de liedjes te werken tijdens de les Nederlands of bij andere opdrachten. Maar je kan hem natuurlijk ook perfect spelen in de huiskamer of onderweg in de auto.' De cd is een uitloper van de gelijknamige voorstelling die Lennaert Maes en Andrei Bonski de voorbije maanden maakten op maat van kinderen die Nederlands leren. 'Na de voorstelling vroegen veel ouders en kinderen of ze de liedjes op de een of andere manier konden herbeluisteren', zegt Eddy Frans, directeur van vzw 'de Rand'. 'Vandaar dus de cd. En er zit nog een extraatje bij: een boekje met oefeningen voor de kinderen.' · TD

i De cd *de ReisRus* kost 5 euro en kan je bestellen via vzw 'de Rand'. Meer informatie vind je op www.derand.be of via 02 568 01 78.

Met de fiets naar de luchthaven

ZAVENTEM De fietssnelweg Leuven-Brussel krijgt een aftakking naar de luchthaven van Zaventem. De provincie Vlaams-Brabant, luchthavenuitbater Brussels Airport Company, Vlaanderen en de gemeente Zaventem slaan daarvoor de handen in mekaar. 'De luchthaven is met zijn 20.000 werknemers een grote tewerkstellingspool. Daarom zijn we vragende partij voor een directe fietslink tussen de fietssnelweg Leuven-Brussel en de luchthaven', zegt gedeputeerde voor Mobiliteit Tom Dehaene (CD&V). 'Momenteel komt zowat 1% van de werknemers op Brussels Airport met de fiets of te voet, maar het potentieel is veel groter', meent Arnaud Feist, CEO van Brussels Airport Company. 'Dankzij de fietsroute zullen onze mensen op de luchthaven een makkelijke en veilige route hebben waar ze niet gehinderd worden door ander verkeer.' Nog dit jaar wordt bekeken waar de fietsroute het best komt. De werkzaamheden zouden dan starten in 2017. Ten laatste begin 2018 moet de fietsroute naar de luchthaven een feit zijn. · TD

Klimaat onder de kerktoren

ASSE/ BEERSEL/ DILBEEK/ SINT-PIETERS-LEEUV Bond Beter Leefmilieu en Ecolife gaan met de steun van de provincie een aantal innovatieve klimaatprojecten begeleiden. Ze doen dat onder meer in Asse, Beersel, Dilbeek en Sint-Pieters-Leeuw. In Asse wil men onder het motto 'straat met het beste klimaat' wijken laten participeren aan de uitvoering van het klimaatplan. Wijkcomités en verenigingen worden begeleid bij het organiseren van onder meer gemeenschappelijke aankopen van isolatie, leefstraten en autodeken. De wijk die het meeste inspanningen

levert, krijgt als beloning een klimaatneutraal buurtfeest. Het Klimaatplatform Pajottenland en Zennevallei, waar onder andere Beersel, Dilbeek en Sint-Pieters-Leeuw deel van uitmaken, brengt mensen samen die actief zijn rond duurzame energie, mobiliteit en duurzame economie. Samen met Ecolife en Bond Beter Leefmilieu zullen ze nieuwe acties rond klimaatneutraliteit en duurzame ontwikkeling op poten zetten. »

i Meer informatie over de klimaatprojecten: op www.vlaamsbrabant.be

Justitie komt dichterbij

ASSE/ VILVOORDE/ HALLE De roep om een justitiehuis voor Halle-Vilvoorde weerklinkt al sinds de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde, vier jaar geleden. Nu is het zover. Vanaf september krijgt Halle-Vilvoorde drie bijhuizen van het Brusselse justitiehuis in Asse, Halle en Vilvoorde. Justitiehuisen doen aan strafbemiddeling, volgen de uitvoering van straffen op en nemen de opvang van slachtoffers voor hun rekening. Thierry Freyne, procureur des konings van Halle-Vilvoorde is blij dat er ein-

delijk werk gemaakt wordt van de justitiehuisen. 'Vandaag zijn er ellenlange wachtlijsten voor strafbemiddeling omdat alles via het Brusselse justitiehuis moet gaan. Daar zijn ze onderbemand. Vaak komt daardoor iemand toch voor de rechtbank terwijl dat strikt gezien misschien niet nodig was. De bijhuizen kunnen dat probleem oplossen, maar dan moeten er wel genoeg mensen en middelen voorhanden zijn. Alleen dan kunnen de justitiehuisen een echte meerwaarde bieden voor onze regio.' »

In **Vilvoorde** is de symbolische eerste steen gelegd van het eerste appartementsgebouw in het nieuwe stadsdeel 4 Fontein, dat tussen het kanaal en de Renaultfabriek ligt en over enkele jaren zo'n 1.000 woningen zal tellen. • In **Asse** hebben 862 mensen hun handtekening gezet onder een bezwaarschrift tegen de plannen voor de ringweg. • Op de voormalige Renaultsite in **Vilvoorde** komt mogelijk een nieuw winkel- en vrijetijdscentrum. • Het gemeentebestuur van **Dilbeek** is gekant tegen het doortrekken van de metrolijn tot in **Groot-Bijgaarden**, een idee van Brussels minister van Mobiliteit Pascal Smet (SP.A). • Wie in **Grimbergen** woont of er vaak doorrijdt, mag zich de komende twee jaar aan ernstige verkeershinder verwachten. Nog dit voorjaar start de herinrichting van de Brusselsesteenweg en de Wolvertemsesteenweg, de twee drukste verkeersaders van **Grimbergen**. • Het licht staat op groen voor de bouw van een treinstation langs de Kerklaan in **Machelen**, een voorwaarde voor de komst van het winkelcentrum Uplace. • In **Halle** wordt de A8 toch niet ondertunneld omdat de werken volgens Vlaams minister van Mobiliteit Ben Weyts (N-VA) te duur en onrealistisch zijn. • In de schaduw van de gemeentelijke feestzaal in **Brussegem** werd het ontmoetingsplein Drinkeling geopend. • Steeds minder inwoners van de zes faciliteitengemeenten in de Rand vragen een Franstalig aanslagbiljet aan van de verkeersbelasting. In drie jaar tijd ging het aantal aanvragen van bijna 4.300 naar zo'n 2.700. Vooral in **Wezembeek-Oppeem** wordt opvallend minder gebruik gemaakt van de taalfaciliteit. Tussen 2011 en 2014 halveerde daar het aantal aanvragen. • Brussels minister voor Milieu Céline Fremault (CDH) wil dat binnen 20 jaar een derde van de groenten en fruit

dat in Brussel wordt geconsumeerd uit de Rand komt. • Het station van **Zaventem** krijgt een wandelende NMBS-beambte. • Herman Van Rompuy uit **Sint-Genesius-Rode** mag op 2 april de Comeniusprijs in ontvangst nemen, een Nederlandse prijs voor mensen die een belangrijke bijdrage hebben geleverd in een samenleving die alsmaar internationaler wordt. • In de Sint-Jozefsschool in **Peutie** is de eerste steen gelegd van een nieuw schoolgebouw. • Het parket van Halle-**Vilvoorde** krijgt een eigen laboratorium. Tot nu toe moest het parket een beroep doen op het labo van Brussel. • In het centrum van **Strombeek-Bever** worden bewakingscamera's geïnstalleerd. • Het OCMW van **Wemmel** investeert in de Residentie, waar 174 appartementen voor senioren gerenoveerd worden. • Aan de oude trambedding Zwarte Jean in **Sterrebeek** komt een WADI, een beek die droog staat en bij hevige regenval water opvangt. • Langs het kanaal in **Vilvoorde** is de eerste steen gelegd van het RiverPark, een seniorenwoonproject met 74 assistentiewoningen. • **Tervuren** is op zoek naar een vijftiental jongeren tussen 9 en 14 jaar die op basis van plannen, tekeningen, schilderijen en gravures willen meebouwen aan de maquette van het verdwenen hertogelijke kasteel van Tervuren. • De 28-jarige middenvelder van AA Gent, tevens Gouden Schoen, Sven Kums, is gehuldigd als nieuwe ereburger van **Dilbeek**. • De scholengemeenschap Drieklank, waartoe het Sint-Martinusschoolcollege **Overijse** en GITO-Overijse behoren, hebben een dossier ingediend tot het oprichten van OKAN-klassen of OnthaalKlas voor Anderstalige Nieuwkomers. • Luchtvaartmaatschappij Ethiopian Airlines Cargo hervat zijn vrachtluchten vanop Brussels Airport in **Zaventem**. Dat kan tot 600 banen opleveren. • Mogelijk komt er volgend jaar een centraal aanmeldingsregister voor alle scholen in de Vlaamse Rand. Dat zegt minister van Onderwijs Hilde Crevits (CD&V). • De minister wil vermijden dat er opnieuw gekampeerd wordt aan scholen. Dat was dit voorjaar onder andere opnieuw het geval in **Zaventem, Grimbergen, Wemmel** en **Steenokkerzeel**. • JH

Parklint legt verbinding

ASSE Vlaams minister Joke Schauvliege (CD&V) heeft het licht op groen gezet voor de verdere inrichting van het Kerremanspark in Zellik. Het park van 13 ha ligt vlakbij het researchpark, op de grens met het Brussels Gewest. Het zal zich uitstrekken tussen het industriepark, de woonwijk Horing, de vallei van de Molenbeek en het moeras van Ganshoren. Eerder werden al 4.000 bomen en planten aangeplant en haalde men ook een sluikerweg. Nu wordt het gebied volledig heringericht als groene long. Centraal in het park komt een parklint van 1 km dat de

bezoekers langs open plekken, speelbosjes en verdoken natuurpareltjes leidt. Langs de vallei komen er knuppelpaden langs de nu nog verscholen waterloop. 'Door de aanleg van die groene plek krijgt het nabije researchpark een nieuw gezicht', zegt minister Schauvliege. 'Ook de fiets- en wandelverbindingen in het gebied worden uitgebreid en verbeterd.' De herinrichting van het Kerremanspark kost 440.000 euro. De Vlaamse overheid neemt daarvan 288.000 voor haar rekening. De rest betalen Europa en de gemeente Asse. De start van de heraanleg is voorzien eind dit jaar. • TD

Opera in een tent

LAKEN Het operahuis De Munt speelt de komende maanden in het Muntpaleis, een reuzetent van 3.200 m² op de site van Thurn & Taxis in Brussel. De renovatie van de Muntschouwburg is namelijk nog volop aan de gang en het operahuis moet dus op zoek naar alternatieven. Die vond het al in onder meer Bozar, Flagey en het Koninklijk Circus, maar er komt dus ook nog een gigantische tent bij. De tent van het Muntpaleis staat helemaal achteraan op de site van Thurn & Taxis, achter het Maritiem Station. De toeschouwers zullen het moeten stellen zonder fluweel op de stoeltjes, maar de tent kan wel meer dan 1.000 mensen een plaats geven. Alle stoelen staan ook op rijen in dezelfde richting. Niemand die achter een paaltje of muurtje zit dus, met maar een half zicht op de scène. De Munt brengt de komende maanden drie producties in het Muntpaleis: *Béatrice et Bénédicte* van Hector Berlioz, *Mitridate, Re di Ponto* van Mozart en *Sweeney Todd* van Stephen Sondheim. • TD

Lees 'wat je
misschien niet wist'
over fotograaf
David Legrève op
www.randkrant.be

Kunst in de Troost

VILVOORDE Van 16 tot en met 18 april stellen heel wat kunstenaars hun werk tentoon in de prachtige tuin en de intieme kamers van het karmelietessenklooster van Onze-Lieve-Vrouw van Troost in Vilvoorde. 'We zijn intussen aan de zeventiende editie', vertelt Lucas Vanclooster van de organisatie. 'Dit jaar hebben we 29 artiesten samengebracht. Het is een bonte groep van schilders, grafici, keramisten en beeldhouwers. De bekendste namen zijn Liesbeth Doms, Koen Fillet, Joke Sents Huige, Veroniek Van Samang, Eric Vande Pitte en Gerard Kuijpers. De kloostertuin blijft een bijzondere locatie, waar al die kunstwerken heel mooi tot hun recht komen. Je kan de werken ook kopen. De opbrengst gaat naar de restauratie van de basiliek.' • TD

i Kunst in de Troost vindt plaats van 16 tot 18 april in het klooster van Onze-Lieve-Vrouw van Troost in de Trooststraat in Vilvoorde. Zaterdag en zondag kan je de expo bezoeken van 14 tot 18 uur, maandag van 11 tot 18 uur. Meer informatie op: www.kunstindetroost.be

Fatima Ualgasi is een geboren en getogen Vilvoordse met internationale roots, literaire ambities en diverse blogs. Voor RandKrant schrijft ze afwisselend met Tom Serkeyn, Joris Hintjens en Dirk Volckaerts de column *mijngedacht*.

Warmte

We hebben een afschuwelijk jaar achter de rug. Terreuraanslagen, ver van hier, maar ook heel dichtbij. De aanslag op Charlie Hebdo kon je nog afdoen als 'ze hadden het toch een beetje zelf gezocht'. Die van 13 november waren van een ander kaliber. Opeens waren we allemaal potentiële slachtoffers. En wij Belgen, meer bepaald Brusselaars en Randbewoners, zaten in het oog van de storm. Van hier vertrokken jihadisten, naar hier kwamen ze, soms ongezien, ook terug. Wonder boven wonder werden twee paspoorten gevonden, die meteen ook vluchtelingen in diskrediet brachten. Niet dat die dat nodig hadden, want ze werden toch al scheef bekeken. Islamofobie bestond al voor IS, maar het heeft er zeker geen goed aan gedaan.

Ook dat was 2015. Langs de ene kant vluchtelingen die Europa binnendruppelen. Merk op dat ik 'druppelen' gebruik en niet het in de media tegenwoordig meer gebruikelijke 'stromen'. Perslui zouden zich wat meer bewust moeten zijn van de impact van beeldspraak. Langs de andere kant de racistische, islamofobe discours van Pegida. Mensen die niets liever zouden zien dan dat de grenzen nu onmiddellijk dichtgaan en dat, als het even kan, meteen ook alle allochtonen 'worden teruggestuurd naar vanwaar ze komen'.

Nee, het gelaat van 2015 was geen toonbeeld van schoonheid. Ik ben een actieve burger: ik volg het nieuws, denk na over wat ik zie en hoor en praat daarover met anderen. Wat ik in dit jaar vooral gevoeld heb, was angst. Niet om slachtoffer te worden van een aanslag, eerder om waar het met onze samenleving naartoe gaat. Ik zie om mij heen een wereld die steeds harder lijkt te worden. En dat baart mij zorgen. Ik geloof niet in zo een wereld.

Een tijdje geleden ging ik naar een boekvoorstelling. Ik heb nog nooit zo'n actief publiek gezien als die avond. Er bleven maar vragen komen. Ik denk dat dat komt omdat wat deze auteur te vertellen had tot het hart van de mensen spreekt. De auteur was Bleri Lleshi, over zijn nieuwe boek *Liefde in tijden van angst*, waarin hij tegenover angst liefde plaatst als antwoord.

Dat is niets wereldschokkends, maar het trof mij omdat ik al een tijdje met datzelfde thema bezig was. Voor mijn verjaardag, kort na 13/11, zette ik een projectje op (www.facebook.com/groups/MyHeartIsHere/) waarbij ik aan mensen vraag om, met hartjes, te laten zien naar wie of wat hun hart uitgaat. Zelf doe ik dat met wildbreiwerk, maar het staat open voor iedereen en voor eender welke creatieve uiting.

Ik geloof niet dat mijn hartjesactie de wereld gaat veranderen. Daar gaat het ook niet om. Het gaat over wat jij zelf als enkeling symbolisch tegenover geweld en angst zet. Lleshi schreef een boek. Ik laat wullen hartjes achter. In de Kruitfabriek vond een feest plaats waar Vilvoordenaars en asielzoekers elkaar ontmoetten. Een ding staat centraal: warmte. Er mag dan al veel lelijks in de wereld rondwaren, er zijn gelukkig ook heel veel mensen die daar een afkeer van hebben. Dat is dan toch een sprankeltje hoop.

Mag ik eindigen met een citaat van Tolkien? 'I wish it need not have happened in my time', said Frodo. 'So do I', said Gandalf, 'and so do all who live to see such times. But that is not for them to decide. All we have to decide is what to do with the time that is given us.'

TEKST Fatima Ualgasi • FOTO Filip Claessens

Filmmaker Rachida El Garani

‘Een goed verhaal kruipt in mijn hoofd’

Op haar 36 trok ze naar de filmschool. Vier jaar later stond haar film *Into darkness* op het grootste Europese documentairefestival en won ze de prestigieuze VAF Wildcard.

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

Rachida El Garani woont in Zaventem, maar groeide op in Genk. Haar vader was in de jaren 60 als mijnwerker naar België gekomen, met het idee om ooit naar Marokko terug te keren. Dat nooit uitgevoerde plan van de vader zat de droom van de dochter in de weg. ‘Ik wou studeren, maar mijn vader dacht dat een beroepsopleiding me in Marokko beter van pas zou komen.’ Stiekem schreef ze zich toch in voor het ASO-onderwijs. Enkele maanden ging dat goed, tot haar vader erachter kwam en haar stante pede naar het BSO verhuisde. ‘Dat heeft me toen erg geraakt’, zegt El Garani. Op 18 jaar vond ze in Limburg alleen werk als schoonmaakster of aan de band van Ford. ‘En dat wou ik niet. Ik solliciteerde naar administratief werk en stapelde de weigeringen op.’ Ze is ervan overtuigd dat

haar afkomst daar veel mee te maken heeft. ‘Ik heb het uitgetest. Ik belde in eigen naam en kreeg te horen dat een vacature was ingevuld. Vijf minuten later belde ik als Stefanie en kreeg ik meteen alle informatie. Dat frustreerde me enorm.’ Uiteindelijk trok ze richting Brussel. Dankzij haar kennis van Frans en Nederlands vond ze er vrijwel meteen werk als secretaresse.

PASSIE: FILM

De studiekriebel bleef, maar er leek nooit een moment te komen om zich deftig aan die ambitie te wijden. Tot in 2009. Door de crisis raakte El Garani even werkloos en ze besloot de vrijgekomen tijd nuttig te besteden aan haar grote passie: ze volgde een filmcursus. De reportage die zij en haar man Hamid daarvoor maakten over verdoofd slachten gooide hoge ogen. ‘Het Offerfeest kwam eraan. En Antwerpen stelde opeens verdoving op de slachtvloer voor. Dat schoot veel moslims in het verkeerde keelgat, vooral omdat onze gemeenschap niet gehoord was over de beslissing. In plaats van te feesten, zijn we drie dagen gaan filmen. We lieten alle betrokken partijen aan het woord: moslims, joden, dierenrechtenorganisatie GAIA en politici.’ Tijdens één van de vertoningen ontmoette ze VRT-journalist Rudi Vranckx. ‘Er zit iets in jou’, zei hij. ‘Waarom ga je niet professioneel?’

DOE HET NU

Uiteindelijk spoorde haar man haar aan om naar het RITCS te gaan. Hij hoorde haar al zolang gepassioneerd over film spreken, hij wist hoe graag ze het wou. ‘Doe het nu’, zei hij. ‘Je bent 36, nu kan het nog.’ Een makkelijk parcours werd het niet: vaak was het goochelen met tijd en geld. Rachida El Garani ging halftijds werken en Hamid klopte extra uren om het inkomensverlies te compenseren. Zij holde van het RITCS naar de school van haar kinderen, van haar werk naar de filmset. In het laatste jaar zette ze alles op alles om een goed eindwerk af te leveren. ‘Het was mijn grootste angst dat ik na vier jaar knokken niets zou bereiken in de film.’ Nu kan ze op beide oren slapen. *Into darkness* oogst niets dan lof.

De camera volgt de 9-jarige Mohamed. Hij ziet heel slecht, maar hoopt dat hij nooit volledig blind zal worden zoals zijn vader en haast al zijn familieleden. El Garani vond het verhaal tijdens een vakantie in Taroudant, de geboor-

‘Het is nooit te laat om je dromen na te jagen. Daarvan ben ik een perfect voorbeeld.’

testreek van haar ouders. ‘Het nestelde zich in mijn dromen. Als dat gebeurt, weet ik dat ik goed zit: ik moest en zou dit verhaal filmen.’ De vrouwen van de familie had ze snel op haar hand, maar Achmed, de vader en de enige volwassen man in huis, had meer overtuiging nodig. ‘Vooral dat er een man achter de camera stond, vertrouwde hij niet. Hij ging overdag bedelen om een inkomen te vergaren. Hoe kon hij dat met een gerust hart doen, wetende dat hij een vreemde man had binnengelaten in zijn vrouwenest? Afwachtend en wantrouwig weigerde hij het huis te verlaten. Na drie dagen was het in orde. Hij was aan ons gewend geraakt, het vertrouwen was er en hij kon weer op pad.’

De ploeg begon te filmen zonder goed te weten wat ze precies zou vinden. ‘Wat we ontdekten, was die kleine jongen. Met het beetje zicht dat hij nog had, wilde hij constant naar mijn filmmateriaal kijken. Vooral de werking van een lens fascineerde hem: hoe je door simpel te draaien scherper of minder scherp kan kijken. Tijdens elke pauze zat

FR ‘UNE HISTOIRE ME TROTTE DANS LA TÊTE’

A 36 ans, elle est allée à l'école du cinéma. Quatre ans plus tard, son film *Into darkness* était présenté au plus grand festival européen du film documentaire et elle emportait le prestigieux VAF Wildcard. Rachida El Garani habite à Zaventem, mais elle a grandi à Genk. Son père était arrivé dans les années '60 en Belgique pour travailler dans la mine, avec l'idée de retourner un jour au Maroc. Ce plan du père, qui ne s'est jamais réalisé, entravait le rêve de sa fille. ‘Je voulais étudier, mais mon père pensait qu'une formation professionnelle me

conviendrait mieux.’ Avec un certain retard, elle a finalement étudié ce dont elle avait toujours rêvé: le cinéma. ‘Depuis que j'ai étudié le cinéma, j'ose rencontrer des personnes intéressantes. Je capte une bonne histoire, elle trotte dans ma tête et je me lance. Ma seule ambition est de réaliser des films jusqu'après ma pension, des films sur des choses qui lient les gens. Nous devons cesser de mettre l'accent de manière unilatérale sur les différences. Cela provoque une trop grande distance, de l'incompréhension et de l'angoisse.’

Mohamed bij mij. *Toon eens met de lens hoe slecht jij precies ziet, vroeg ik. Zo, spelenderwijs, leerde hij me zijn wereld zien.* El Garani besloot hem als hoofdpersonage te kiezen en hem de rol van reporter te geven. Mohamed stelt zijn familieleden bijna en passant de vragen die een journalist normaal zou stellen. Die ingreep geeft de documentaire haar grote kracht. De jongen neemt de toeschouwer bij de hand. Hij laat je de hoop voelen wanneer de familieleden hun ogen voor het eerst grondig laten onderzoeken. Hij laat je voelen wat het is wanneer die hoop in één klap weer wordt weggeveegd. De documentaire – en zeker de overweldigend ontroerende climax – laat geen toeschouwer koud.

DE KRACHT VAN MONTAGE

‘Het speelt geen rol dat de personages moslims of Marokkanen zijn: je ziet dat jongetje en zijn problemen raken je. *Into darkness* is kleuroverschrijdend. Ik krijg positieve reacties van de meest uiteenlopende mensen en dat vind ik hartverwarmend. Na de Brusselse lockdown ben ik nog gesterkt in mijn overtuiging dat in zulke verhalen mijn roeping ligt. Montage is krachtig: ze kan een personage, een religie, een hele gemeenschap maken of kraken. De moslimgemeenschap in België heeft erg te lijden onder de negatieve beeldvorming in de berichtgeving over Syrië en het terrorisme. Vlak voor de aanslagen in Parijs deed ik research voor een documentaire in Molenbeek. Ik had goede contacten met een moskee, we hadden een prachtig, positief verhaal te pakken. Na de lockdown heeft Molenbeek zijn deuren gesloten voor journalisten.’

El Garani snapte het niet. De intenties van hun ploeg waren goed, dat moesten ze toch inzien? Ze deed haar beklag bij de kapper van het salon recht tegenover de moskee. ‘Je weet niet wat wij hier meegemaakt hebben’, antwoordde hij. ‘Plots stonden hier Chinese en Amerikaanse journalisten die vroegen of wij soms wisten waar die Salah zich verstopt had. We hebben ons daar heel slecht over gevoeld.’ Ze hoorde Molenbekaars die de pers uitgebreid en genuanceerd te woord hadden gestaan en dan toch met één uit de context gerukte quote het nieuws of de krant haalden.

‘De mensen zijn het beu om altijd negatief in beeld te komen. Uiteindelijk hebben we alles omgegooid: we filmen nu in het kapsalon. De klanten komen aan, de verhalen borrelen op.’ Het wordt een aflevering van de reeks *Steenweg* van productiehuis Zonderling. Regisseur is Salim Omar Kalifa, de man achter de kortfilm *Baghdad Messi*, die in 2014 de shortlist van de Oscars haalde. El Garani is zijn assistent en researcher. ‘Er zit geen zuchtje sensatie in de reeks. Ze is gemaakt vanuit een pure, oprechte interesse voor mensen.’

VERBINDEND

‘Ik werk nu zes maanden voor de VRT. Daarna begin ik aan de film die ik met het geld van de VAF Wildcard ga maken. Ik twijfel nog tussen twee verhalen: allebei smeken ze om verteld te worden.’ Ze heeft nog even om te kiezen,

in september begint ze aan het scenario. ‘Ik heb altijd al een indiscrete fascinatie gehad voor mensen en hun verhalen. Sinds ik film heb gestudeerd, durf ik interessante personen ook te benaderen. Ik snuif een goed verhaal op, het kruipt in mijn hoofd en ik ga ervoor. Mijn enige ambitie is om films te maken tot ver na mijn pensioen, films over dingen die mensen verbinden. We moeten af van die eenzijdige nadruk op verschillen. Die leidt te zeer tot afstand, onbegrip en angst.’

i De zesdelige reeks *Steenweg* zie je deze maand op Acht.

Into darkness maakt deel uit van het programma RITCS on Tour (20 april, KVS in Brussel) en staat ook op het internationale documentairefestival Docville (29 april tot 7 mei in Leuven).

'Momenteel is er een beweging in de streetart met aandacht voor natuur en dier.'

Kleurrijke straatkunst

Weldra krijgt Vlaams-Brabant wat meer kleur. Op negen locaties komen muurschilderingen van gereputeerde streetartkunstenaars.

Thema: natuur en dier.

TEKST Tina Deneyer • FOTO Filip Claessens

Midden vorig jaar deden we een oproep om locaties voor te stellen in Vlaams-Brabant waar streetart een plaats kan krijgen. Het moest gaan om publieke, niet-commerciële ruimtes', legt Dirk Bollen, stafmedewerker kunsten van de provincie Vlaams-Brabant uit. 'Zowel lokale besturen, organisaties als inwoners van Vlaams-Brabant konden een voorstel doen. Er kwamen heel wat verschillende suggesties binnen. Vaak ging het om verloederde plekken die wat opsmuk kunnen gebruiken, zoals elektriciteitshokjes of voetgangerstunnels. Maar er zaten ook een aantal *nieuwe* plekken bij. Uit alle inzendingen hebben we negen hotspots gekozen. Het is een mix geworden van *oude* en *nieuwe* muren.'

'Vier *murals* komen in Halle-Vilvoorde. In Sint-Genesius-Rode schittert binnenkort een streetartwerk in het park van gemeenschapscentrum de Boesdaalhoeve. Strikt genomen gaat het daar niet om een mural, want de graffiti komt op grote panelen. In Asse selecteerden

we een muur op de vernieuwde Asphaltco-site, aan het nieuwe jeugdcentrum 't Jass. In Halle laten we een graffiti kunstenaar los op een muur aan de droogtoren op het binnenplein van het cultuurcentrum 't Vondel. En in Liedekerke krijgt een muur aan de sportschuur en het jeugdcentrum een vleugje streetart.'

WILD BRABANT

'Alle muurschilderingen hebben een gezamenlijk thema: *Wild Brabant*. Met die rode draad kan je veel richtingen uit en zet tegelijk een belangrijke troef van onze provincie in de verf. Alle kunstenaars krijgen de opdracht om te werken rond de natuur en dieren. Voor de praktische uitwerking van het project werkt de provincie samen met vzw Killerbee, een autoriteit op het vlak van streetart.'

'Streetart krijgt meer en meer kansen en dat juichen we uiteraard toe', zegt Peter Van de Velde van vzw Killerbee. 'Een project als dat van de provincie Vlaams-Brabant zal deze kunstvorm een stevige boost geven. Eens de

lijst met locaties bekend was, zijn we op zoek gegaan naar een goede match tussen elke muur en een kunstenaar. De eigenaars van de muren krijgen natuurlijk ook inspraak in de soort schildering die op hun plek komt. De artiesten die een muur krijgen toegewezen komen uit binnen- en buitenland. We kozen voor een goede mix van gevestigde waarden en aanstormend talent. Het is lang niet de eerste keer dat we actief zijn in de regio. Eerder namen we al een muur in het station van Lembeek onder handen en eind dit jaar doen we dat ook in Buizingen. Maar een project van een omvang als dat van de provincie betekent voor ons natuurlijk een prachtige kans. Het thema Wild Brabant zit de streetartkunstenaars ook als gegoten. Momenteel is er in heel Europa een beweging in de streetart in opmars die zich focust op natuur en dieren. Kunstenaars warm maken voor het project van de provincie was dus een koud kunstje.'

AAN DE SLAG

'De streetartkunstenaars gaan in de loop van april en begin mei aan de slag op de geselecteerde hotspots in Vlaams-Brabant', zegt Dirk Bollen. 'In de loop van de maand mei wordt de openluchtexpositie officieel geopend en geven we een openingsfeestje op een of twee locaties. Ik noem het resultaat van het project een *expositie* omdat niet alle muurschilderingen er voor altijd zullen blijven. We hebben met de eigenaars van de verschillende muren de afspraak dat ze de kunstwerken minstens een jaar laten staan, maar we gaan ervan uit dat, voor zover het praktisch haalbaar is, de streetartpareltjes er voor lange tijd zullen schitteren.'

Troost vinden

THEATER

In *Het Weiss-effect* komen drie dertigers samen om hun grote idool, de kunstenaar Edgard Weiss, te eren. Ans Van den Eede, Greg Timmermans en Pieter-Jan De Wyngaert verliezen zich zodanig in de bewondering van hun artistieke held dat ze op een grens komen waar ze haast vergeten wie ze zelf zijn.

'We spelen drie personages die zo opgaan in hun bewondering voor het leven en werk van Edgard Weiss dat ze dreigen zichzelf te verliezen. De voorstelling is het resultaat van een onderzoek dat is vertrokken vanuit enkele existentiële vragen zoals: *Zijn we niet allemaal het product van mensen en situaties die ons op één of andere manier beïnvloeden? Als we niet meer zijn dan de som van onze invloeden, wie zijn we dan echt?* Het zijn vragen die ons bij het Hof van Eede sterk bezighouden. Zowel op het podium als in het werkelijke leven', zegt **Ans Van den Eede**, die samen met **Louise Van den Eede** en **Wannes Gyselink** het gezelschap **Hof van Eede** vormt.

ZEG MAAR JA TEGEN HET LEVEN

De titel *Het Weiss-effect* is niet toevallig, het verwijst naar het Werther-effect. Dit is het fenomeen waarbij jonge mensen na het lezen van Goethes meesterwerk *Die Leiden des jungen Werthers* zelfmoord pleegden. Het Weiss-effect wil echter een positieve boodschap brengen. 'Weiss inspireert de drie personages om ja te zeggen tegen het leven. Weiss leert hen schepend kijken, zodat ze ook in het banale een bepaalde schoonheid leren zien die het leven de moeite maakt om geleefd worden. Mijn personage zegt op een bepaald moment: *Sinds ik Edward Hopper ontdekt heb, is een tankstation geen tankstation meer, het is poëzie geworden.*'

KWESTIE VAN KIJKEN EN ZIJN

Het mooie in het schijnbaar banale leren zien, is dat wat Het Weiss-effect ons wil meegeven? 'De voorstelling toont hoe mensen met kunst en verbeelding omgaan. Kunst kan de realiteit van een gouden randje voorzien dat ons leven wat extra glans geeft. Kunst beschikt namelijk over de kracht om ons de schoonheid in de werkelijkheid te leren zien. Tegelijkertijd gaat Het Weiss-effect ook over drie personages die via de kunst wegvlugten naar een wereld die ver van de werkelijkheid staat. Ze zoeken elkaar op om zich via Weiss met elkaar te verbinden en zo hun eenzaamheid te bestrijden. De voorstelling roept ook de vraag op of we niet allemaal verbeelding en fictie gebruiken om ons leven leefbaar te maken. Het zijn dit soort filosofische vragen die we met ons publiek willen delen, maar wat misschien nog belangrijker is: we willen vooral de positieve Weiss-boodschap meegeven dat je echte troost zowel in de schoonheid van het alledaagse als de verbondenheid met de andere kunt vinden. Het is gewoon een kwestie van kijken en zijn.' • NATHALIE DIRIX

VR • 15 APR • 20.30

Het Weiss-effect Hof van Eede

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

Ierse muziek met een twist

MUZIEK

Ierse muziek met een moderne twist. Zo klinkt de sound van **The Kilkennys**. De zeskoppige band heeft de voorbije jaren de reputatie opgebouwd dat ze een nieuwe dynamiek binnen de traditionele, Ierse muziek brengt. Hun frisse sound wordt niet enkel in Ierland gesmaakt, ook in het buitenland worden ze steeds meer gevraagd. Dat de Kilkennys van hun land houden, blijkt niet alleen uit hun naam die naar hun geboorteplaats, Kilkenny, verwijst. Hun repertoire bevat heel wat Ierse thema's. De typische Ierse sfeer, zo fascinerend voor dit prachtige land, is nooit ver weg. Het is knap om zien hoe deze band zo'n tiental jaar geleden in alle bescheidenheid startte en door hard werken en volharden is kunnen uitgroeien tot een nieuwe vaste waarde van de Ierse folkscene. Een avond in het gezelschap van The Kilkennys is een avond waar je kan genieten van hun muzikaal talent, jeugdige energie en Ierse humor. • ND

The Kilkennys

WO • 6 APR • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

VR • 8 APR • 20.15

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

Devotie en emotie

KLASSIEK

Net voor de eeuwwisseling stichtte de toen 24-jarige etnomusicoloog en antropoloog **Björn Schmelzer** het vocaal ensemble **Grandelavoix**. Sinds hun ontstaan veroverden een handvol jonge zangers met hun enthousiaste leider, een belangrijk plaatsje in het Vlaamse muzieklandschap. Door het zoeken naar alternatieve bronnen, zoals het mondeling overgeleverde repertoire, wordt Grandelavoix beschouwd als een buitenbeentje in de wereld van de interpretatie van oude muziek. Ook de expressiviteit in de uitvoering en het hanteren van eigen stemtechnieken speelt een rol evenals de originele programmakeuze. Zo is ook de avond over devoties en emoties van broederschappen in de Nederlanden geconcipeerd. De meeste broederschappen organiseerden zich rond de devotie voor een heilige (Sint-Antonius, Sint-Anna, Onze-Lieve-Vrouw) of een relikwie (het Heilig Kruis, Het Heilig Sacrament of de Besnijdenisrelikwie). De zangers bezetten verschillende strategische plaatsen in de abdijkerk, ondersteund door een belichting die Koen Broos ontwierp. Grandelavoix presenteert grote componisten uit de Vlaamse polyfonie: Johannes Ockeghem, Jacob Obrecht, Josquin Desprez en andere. Zij benaderen dit niet vanuit een soort religiositeit, maar met een oprechte inleving in deze muziek wat haar aards en pakkend maakt. • MC

DO • 7 APR • 20.30

Devoties en emoties van broederschappen in de Nederlanden

Grandelavoix

Grimbergen, abdijkerk, 02 263 03 43

© KOEN BROOS

Abstract werk van De Boeck

EXPO

Het FeliXart Museum blijft nieuwe stappen zetten in de promotie en de herwaardering van het werk van schilder Felix De Boeck, zowel in eigen land als in een internationale context. Nadat de thematische opstelling *Omringd* over De Boecks relaties met de (kunst)wereld van zijn tijd opnieuw een plaats heeft gevonden op de benedenverdieping, kan je op de bovenverdieping naar de opstelling *Abstract* gaan kijken, die past in het doorgedreven onderzoek dat FeliXart momenteel voert naar het abstracte werk van De Boeck. In 2018 moet dat onderzoek uitmonden in de grote tentoonstelling *Begin en eindpunt*, waarin de drie periodes waarin De Boeck abstract schilderde aan bod zullen komen. In *Abstract* krijgen we

een voorproefje van de eerste twee periodes: de jaren twintig waarin de schilder pionierswerk deed in de abstracte schilderkunst, zonder daarvoor enige erkenning te krijgen, en de jaren zestig waarin De Boeck onder invloed van de tweede golf abstracten zijn vroegere ontwerptekeningen terug ter hand nam en in schilderijen omzette. De deeltentoonstelling bevat dus zowel tekeningen als schilderijen. Ondertussen neemt ook buiten Drogenbos de aandacht voor De Boeck toe. In samenwerking met de Stichting Felix De Boeck en de Rijksuniversiteit van Groningen wordt er een wetenschappelijke biografie over De Boeck voorbereid. Als alles goed loopt, valt de publicatie daarvan samen met het einde van de restauratie van de hoeve van Felix De Boeck die in februari startte. • MB

VANAF 13 MA
Nieuwe selectie uit vaste collectie

Drogenbos, FeliXart Museum, 02 377 57 22

Twee gezichten, één fo

THEATER

Met het doe-het-zelf theaterstuk *To Break - The Window of Opportunity* pakken de theatermakers **Robbert&Frank/Frank&Robbert** het publiek helemaal in. Toegepaste kunst op zijn best.

Robbert Goyvaerts en **Frank Merckx** zijn twee jonge kunstenaars die zich met hun werk op de grens tussen beeldende kunst en theater situeren. Ze leerden elkaar kennen op de middelbare school in Kortrijk, volgden daarna allebei mediadesign aan het KASK in Gent en drukken sinds 2006 hun artistieke verbondenheid uit in de evenwichtige naam van hun artistiek tweemanschap **Robbert&Frank/Frank&Robbert**.

EIGEN UNIVERSUM

Frank was oorspronkelijk de plastische kunstenaar van het duo, terwijl Robbert de man was die

het digitale en audiovisuele aspect voor zijn rekening nam. Ondertussen is alles naar elkaar toegroeid en worden beeldende kunst, video performance en ook theater volledig geïntegreerd. Het duo speelt zijn ervaring met nieuwe media voluit uit, maar weet ook de ambachtelijkheid van het theater te appreciëren. Dat was al duidelijk in hun opgemerkte theaterdebuut *A journey into space*, waarin Frank&Robbert aan de slag gingen met het wonder der techniek dat in de Vlaamse volksmond *beamer* heet. Met die kunstmatige lichtbron projecteerden ze allerlei science fiction fantasieën op het zwarte canvas van een zelf gecreëerd universum, dat alleen bewoond werd door henzelf en een tuinkabouter.

VERBEELDING

Robbert&Frank/Frank&Robbert mag dan twee gezichten hebben, de terugkerende formule is altijd die van de verbeelding. Hetzelfde wordt duidelijk in het tweede theaterstuk van het tweetal. *To Break-*

Eerlijk, puur, filmisch

MUZIEK

Nathalie Delcroix en **Bjorn Eriksson**, het countrykoppel dat met hun tour met

de Broken Circle Bluegrass Band wereldberoemd werd binnen en buiten Vlaanderen, is opnieuw op tour. Deze keer met hun nieuwste album: *Songs collected from a songbook found in an abandoned truckstop pool hall*. Samen met hun zevenkoppig orkest brengt dit duo warme en swingende nummers die je meevoeren naar de Amerikaanse countryside. Hun muziek klinkt eerlijk en puur. Het kost weinig moeite om je in een of andere Amerikaanse filmsetting te wanen

waar zich een levensecht verhaal ontvouwt. Eriksson/Delcroix is meer dan een koppel dat samen mooie muziek maakt. Ze zijn ook een stel waar je graag naar kijkt. Hun delicate samenspel en vervlochten stemmen doen je geloven dat er zoiets bestaat als 'a match made in heaven'. • ND

Song collected from a songbook Eriksson/ Delcroix

DO • 21 APR • 20.00

Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

DO • 28 APR • 20.00

Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

rmule

The Window of Opportunity ging in première op Theater aan Zee in 2014 en is sindsdien blijven toeren. In het begin ziet het speelvlak er uit als een installatie, bestaande uit robuuste materialen in hout, metaal, gips of plastic. Boven die doodse scène hangt een zelf beschilderd toneeldoek die een desolaat woestijnlandschap voorstelt. Voor Frank&Robbert is dat landschap een symbool voor vrijheid en een uitnodiging om de leegte te vullen.

Het *window of opportunity* uit de titel betekent zoveel als het tijdsvenster waarin je je kansen moet benutten. Voor Robbert&Frank is dat venster ook letterlijk het decor op de scène, waarin de mogelijkheden voor de duur van de voorstellingen onbeperkt zijn. Vanaf het moment dat er een kar vol attributen de scène wordt opgereden, ondernemen zij dan ook een hele reeks pogingen om wat dood is tot leven te wekken. Door te onderzoeken, te spelen, te associëren en te componeren, door muziek te maken, te beeldhouwen, te schilderen en te timmeren, transformeren ze de

materialen, vormen, kleuren en situaties tot een surreële roadmovie. Omdat ze het absurde niet schuwen, gaan ze daarbij zelfs aan de slag met chocolade. Zelf omschrijft het duo het resultaat als een 'virtueel kleurboek op LSD' of 'Tik Tak voor volwassenen'. Ook referenties naar stripverhalen, tv-shows en slapstickfilms zijn niet ver weg. En wie wil, kan er ook een hommage aan de ontdekkingsreizigers en de veroveraars van het wilde westen in zien. Mannen die niets te verliezen hebben, proberen iets te creëren waar voorheen niets was. Naïviteit is voor dat soort opdrachten overigens een kwaliteit, en falen wel degelijk een optie. • MB

WO • 13 APR • 20.30

To Break – The Window of Opportunity

Robbert&Frank/Frank&Robbert

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Catalaanse clown

CC Strombeek krijgt deze maand hoog bezoek van een vermaarde circusartiest. De Spaanse – of moeten we zeggen Catalaanse – clown **Leandre Ribera** zit al vijftientig jaar in het vak en heeft met zijn solo's en kleinschalige producties de rol van de clown in het hedendaagse circus mee helpen definiëren. Deze show, *Rien à dire*, is de uitwerking van een straat-performance die hij meer dan vierhonderd keer speelde over heel de wereld. Een titel als *Rien à dire* is natuurlijk veelzeggend: in deze solo wordt niets gezegd, of toch niets dat enige betekenis heeft. Leandre heeft zich teruggetrokken in een constructie die hij beschouwt als zijn droomhuis: vier krakkemikkige maar ingenieuze meubelstukken, een deur en geen muren. Hij woont er alleen – als je de geesten niet meerekent – en houdt zichzelf op onnavolgbare wijze bezig met een hele reeks rekvisieten: vliegende sokken, regerende paraplu's, speelse spiegels, eigenzinnige lampen en een wonderbaarlijke piano. Met die hilarische huisraad weet hij op zijn eigen clowneske wijze wel raad, maar met zijn emoties kan hij alleen bij het publiek terecht. Dat publiek telt kinderen van vier jaar en meer, maar evengoed volwassenen die graag nog eens een vakman aan het werk zien. • MB

ZA • 2 APR • 19.00

Rien à dire (+4j)

Leandre

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Een wandeling

LINKBEEK Begin vorige eeuw kwamen wandelaars massaal naar het schilderachtige, groene Linkebeek. Ook een hele garde artiesten schaarde hier samen. Het Wijnbrondal, de 'Vallée des Artistes', was wellicht het meest geliefde en meest geportretteerde wandelpad van Linkebeek. Hier kocht schilder Jules Lisonde (1908-2001) in 1956, voor een bescheiden bedrag, de prachtige, begin 20e eeuwse Villa Les Roches. Het woonhuis was ruim, vol licht en karakter, met grote glaspartijen, een overdekt terras en elegante decoratiezuilen en modillons. Maar het is vooral de interactie met de immense omliggende tuin die, nog steeds, fantastisch is. Lisonde liet door zijn vriend en architect Léon Dievoet, nog veranda's aanbouwen, zodat de natuur langs alle kanten door de weidse ramen kon binnendringen en hij op elk moment van de dag direct zonlicht kon ervaren. Over zijn werk zegt hij zelf: 'In mijn werk (...) is er steeds iets aanwezig dat doet denken aan een vaste grond onder de voeten, een transparantie naar een verte, een mogelijkheid om door vele verscheidene vlakken te bewegen, waardoor ik het oog van de toeschouwer wens te betrekken en te boeien. Voor mij is een kunstwerk een wandeling.' Lisonde woonde en werkte hier tot zijn dood. Met vriendschap als essentiële waarde stond zijn huis altijd open. Hij wenste dat het ook na zijn dood een huis van ontmoeting en artistieke creatie zou blijven waar zijn werk bewaard en tentoongesteld zou worden. Huize Lisonde vzw neemt deze missie ter harte en organiseert kinderateliers, concerten en expo's. Wandel, op een mooie lente-zondag, even naar deze kleine wereld van licht, sereniteit en schoonheid. • TDW

 www.maison-lisonde.be

De (film)wereld in West

FILM

Jaarlijks toont het festival MOOOV films van over de hele wereld in heel Vlaanderen. Dilbeek is voor de tweede keer een van de festivalplekken en presenteert een wereldwijd programma met film, theater, muziek en een geanimeerd praatcafé.

MOOOV heeft in Dilbeek plaats in CC Westrand en wordt georganiseerd in samenwerking met de Dilbeekse Raad voor Internationale Samenwerking (RIS), die organisaties samenbrengt die werken rond ontwikkelingssamenwerking, educatie en informatieverspreiding over de Noord-Zuidproblematiek.

De opening van het festival heeft plaats op 15 april vanaf 19.30 uur in Westrand, waar het Indiase **Bollywood Masala Orchestra** meteen met het kleurrijke spektakel *Spirit of India* uitpakt. Deze muzikale theatershow brengt een brassband, akoestische muzikanten, zangers, danseressen, een fakir en acrobaten samen op een podium voor een hommage aan de zigeuner-, hindoe- en moslimculturen op het schiereiland.

Ook op zowat alle andere festivaldagen kan je in het MOOOV-café terecht voor concerten in telkens weer een andere muziekstijl. Het café wordt uitgebaat door de verenigingen van het RIS die er hun fotoreportages tonen en hun werking toelichten. Je kan er exotische hapjes eten die gemaakt zijn met duurzame streekproducten en Fair Trade producten. Bij elk filmticket is trouwens een gratis drankje inbegrepen.

WERELDCINEMA

Tijdens het festival staat uiteraard nog altijd de wereldcinema centraal, met kwaliteitsvolle fictiefilms en documentaires die niet alleen boeien maar ook sensibiliseren en een wereld tonen die in Hollywood zelden of nooit aan bod komt. De thema's en locaties van de films die van 16 tot 26 april worden geprogrammeerd zijn natuurlijk zeer uiteenlopend. Met de emotionele openingsfilm *Masaan* op 16 april blijven we nog even in India, waar de jongere generatie zich probeert te verzetten tegen sommige verstikkende tradities. Daarna gaat het onder meer naar de gesloten gemeenschap van de Maya in Guatemala in het aangrijpende *Ixcanul*, naar de Zuid-Pacifische eilanden van Vanuatu in het Romeo en Julia-verhaal *Tanna*, naar het roerige Tunis van de Jasmijnrevolutie in de muzikale prent *As I Open My Eyes*, en naar Peru in de harde sociaal-politieke thriller *Magallanes*. Voor de jongeren is er op zondag 24 april om 15 uur *The Idol*, een verfilming van een waargebeurd verhaal over de Palestijnse jongen die in 2013 de talentwedstrijd Arab Idol won.

Eén van de blikvangers op het festival is de onder de prijzen bedolven documentaire *Fuoco-amare* (Gouden Beer, Amnesty International) van de Italiaanse regisseur Gianfranco Rosi op 25 april. Die film gaat over de vluchtelingen die aankomen op het eiland Lampedusa en wordt gevolgd door een infomoment van de vereniging Minor Ndako, gespecialiseerd in het begeleiden van minderjarige vluchtelingen.

FILMBUS

Tijdens de aanloop naar het Festival in februari en maart hebben de Dilbeekse scholen kennisgemaakt met het programma van MOOOV dankzij de Dilbeekse Filmbus, een tot mobiele filmzaal omgebouwde stadsbus die met een selectie uit het programma rondrijdt. Wat weinig mensen weten, is dat deze filmbus ook door andere organisaties en gemeenten kan worden gehuurd.

MOOOV Dilbeek gaat dit jaar ten slotte nog meer aan de slag met jongeren. De jeugd van twee

sociale woonwijken worden uitgedaagd in een *multimedia battle* waarin ze met de hulp van filmpjes op sociale media hun eigen wijk zo origineel mogelijk voorstellen. Ze krijgen daarbij technische en scenografische begeleiding van Jeugd en Stad en Buurtwerk en tonen hun filmpjes tijdens een jongerenavond op 23 april in Westrand. • MB

15 TOT 26 APR

Moov filmfestival

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Ella en Burt als inspiratie

MUZIEK

Zeven jaar na haar album *Songs in the key of love* verscheen van de Antwerpse jazz- en soulstem **Sofie Verbruggen** opnieuw een zilveren schijfje. De titel *Ella to Bacharach* verklaart meteen haar inspiratiebron: zangeres Ella Fitzgerald en pianist-componist Burt Bacharach, twee boegbeelden van de jazz. Met dit programma, waarop ook andere grote namen prijken, reist Sofie langs de cultuurcentra. Sofie's pianist **Hervé Martens** maakte voor haar eigentijdse arrangementen van klassiekers als *Lullaby Of Birdland*, *Walk On By*, *Say Little Prayer*, *You've changed*, *I'll Never Fall in Love Again* en vele andere. Er is ook even plaats voor verhaaltjes, maar de songs van vorige eeuw, swingende up-tempo's en intense

ballades, staan centraal. Hervé Martens is er bij en samen met contrabassist **Bart Denolf** en drummer **Pim Dros** begeleiden zij Sofie in deze stijlvolle 20e-eeuwse klassiekers. Aan het optreden is ook een voorprogramma gekoppeld. Daar zorgt het **Mixolydian Jazz Ensemble** voor (gitaar, tenorsax, bas en drums), een Belgisch-Britse muziekgroep uit het Brusselse, gespecialiseerd in bebop, latin en mainstream jazz. • MC

VR • 22 APR • 20.00

Ella to Bacharach

Sofie Verbruggen/ voorprogramma:
Mixolydian Jazz Ensemble
Wezembeek-Oppem, GC de Kam, 02 731 43 31

Jeroen le taxi

HUMOR

Als je wil weten hoe de dingen echt in elkaar zitten, moet je het aan de taxichauffeur vragen. En laat dat nu net het beroep zijn dat **Jeroen Leenders** uitoefende toen hij in 2007 in het Antwerpse comedycafé The Joker debuteerde als stand-up comedian. Twee jaar later zat hij in de finale van de Comedy Casino Cup, en in 2010 won hij zowaar het Leids Cabaret Festival, zowat het hoogst haalbare in het genre. Daarop volgde zijn eerste avondvullende show *Sorry, ik ben Jeroen Leenders* en werkte hij mee aan de film *Say Something Funny* van Nic Balthazar. Eind vorig jaar ging Leenders dan in première met zijn nieuwe show *Pagliacci*. De titel verwijst naar de grap van de depressieve man die van de dokter de raad krijgt om naar clown Pagliacci te gaan kijken in het circus dat die dag in de stad is neergestreken. Waarop de man in tranen laat weten dat hij zelf clown Pagliacci is. Voor Leenders gaat deze show over het gevoel te moeten voldoen aan verwachtingen die hem niet liggen. Als standupper wil hij de regie in eigen handen houden en kunnen blijven verrassen. Kenners loven deze humorist dan ook vooral als verteller. Of zijn moppen nu hard of met opzet melig zijn, de manier waarop hij ze vertelt maakt duidelijk dat hij een performer is. • MB

VR • 29 APR • 20.30

Pagliacci

Jeroen Leenders
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

PODIUM

THEATER

WO • 13 APR • 20.30

To Break – The Window of Opportunity

Robbert&Frank/Frank&Robbert
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Blèten

Warre Borgmans, Joke Schreurs &
Big Dave Reniers

DO • 14 APR • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR • 16 APR • 20.30

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

VR • 15 APR • 20.30

Het Weiss-effect

Hof van Eede
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

15 TOT 23 APR

Als als als

Kris Kras & Cie. Mannetje Blauw
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

ZA • 16 APR • 20.30

Als de dood voor

Kurt Defrancq, Marc Cosyns e.a.
Hoeilaart, GC Felix Sohie, 02 657 05 04

WO • 30 APR • 20.00

Dood van een handelsreiziger

't Arsenaal Mechelen
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

KIDS

ZA • 2 APR • 19.00

Rien à dire (+4j)

Leandre
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI • 5 APR • 15.00

Reis naar het Noorden (+7j)

familiefilm
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI • 5 APR • 15.00

Snoopy en de Peanuts (+6j)

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

WO • 6 APR • 15.00

Bij ons

The Primitives
Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DO • 7 APR • 15.00

Phantom Boy (+8j)

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO • 10 APR • 10.00

Kleine Anna en lange oom (+3j) Inside Out (+5j)

familiefilms
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZO • 10 APR • 14.00

Gonzende zondag (+3j)

familiedag
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO • 10 APR • 10.30

The Good Dinosaur (+6j)

ontbijtfilm
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO • 17 APR • 14.30

Klaproos(2-5j)

Theater Salibonani
Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

ZA • 23 APR • 19.30

Expeditie Peter Pan (+8j)

Het Laagland
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZO • 24 APR • 15.00

Red & Lily (+4j)

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

WO • 27 APR • 14.00

Circus Hoetchatchov

Compagnie Hoetchacha
Drogenbos, GBS De Wonderwijzer,
02 333 05 70

VR • 29 APR • 20.00

Saluut (6-10j)

Droomedaris Rex
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

VR • 29 APR • 20.30

Elastic (+7j)

Momento
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZA • 30 APR • 15.00

Kleine Rode Eva (+7j en +16j)

De Maan
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZA • 30 APR • 10.00

Ernest en Celestine

ontbijtfilm
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

HUMOR

KruipOlie

Geert Vermeulen, Walter Poppeliers &
Arne Leurentop

VR • 8 APR • 20.30

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DO • 21 APR • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

WO • 13 APR • 20.30

Regels zijn regels

Silvester Zwaneveld
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR • 15 APR • 20.30

Gastroseksueel

Joost Van Hyfte
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

15 EN 16 APR • 20.15

Bossemans & Coppennolle

Brussels Volkstejoeter
Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DO • 21 APR • 20.30

Veel vijven en zessen

Jacques Vermeire
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO • 21 APR • 20.00

25 keer 25 jaar Raf Coppens

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZA • 23 APR • 20.30

The line-up

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

27, 28 EN 29 APR • 20.30

Schoft

Kommil Foo
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

HET WEISS-EFFECT (15/4)

REIS NAAR HET NOORDEN (5/4)

INSIDE OUT (10/4)

VR • 29 APR • 20.30

Pagliacci

Jeroen Leenders
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

VR • 29 APR • 20.30

Vliegangst op de pechstrook

Kamagurka
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

VR • 29 APR • 20.30

Delicatissimo

De Frivole Framboos
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

DANS

ZA • 2 APR • 19.00

Re-tuned (+12j)

DDF Crew
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DO • 14 APR • 20.30

An evening of solo works

Meg Stuart/ Damaged Goods
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

SENIOREN

ZO • 10 APR • 15.00

Christophe & Lindsay

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DI • 12 APR • 14.30

Bar Sanseveria

Tervuren, GC De Warandepoort,
02 766 53 47

DI • 12 APR • 14.00

Ik geef je.. de ros

Dirk Van der Linden
& Natalie Schoonbaert
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO • 14 APR • 14.00

Senioren Dansnamiddag

Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

VR • 1 APR • 20.30

Carminho

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VR • 1 APR • 20.30

Tom Vanstiphout

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA • 2 APR • 20.00

Jackobond in koor

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

Ooit Gewist

Clara en Jelle Cleymans, Peter Thyssen
e.a.

ZA • 2 APR • 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO • 13 APR • 20.30

Sint-Pieters-Leeuw,
CC De Merselborre, 02 371 22 62

ZO • 3 APR • 20.30

Wim Mertens Trio

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

The Kilkennys

WO • 6 APR • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR • 8 APR • 20.15

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

ZA • 9 APR • 20.30

Lennon 75

Histrylogie
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DO • 14 APR • 20.00

Johan Verminnen

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

VR • 15 APR • 20.30

Spirit of India

Bollywood Masala Orchestra
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA • 16 APR • 20.30

La princesse de Polignac

Chris Lomme & Solisti del Vento
Kraainem, GC de Lijsterbes, 02 721 28 06

ZA • 16 APR • 20.30

Living Roots

Jan De Smet, Ronny Mosuse e.a.
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

Song collected from a songbook

Eriksson/ Delcroix
DO • 21 APR • 20.00

Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

DO • 28 APR • 20.00

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

VR • 22 APR • 20.00

Ella to Bacharach

Sofie Verbruggen/ voorprogramma:
Mixolydian Jazz Ensemble
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

VR • 22 APR • 20.30

Isolde et les Bens

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

ZA • 23 APR • 20.30

The Sweetheart & The Daredevil

Brussels Jazz Orchestra
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO • 28 APR • 20.30

Kreten en gefluister

Raymond van het Groenewoud
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR • 29 APR • 20.15

The 20th anniversary tour + afterparty

Les Truites & Sax the dj
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

VR • 29 APR • 20.30

Display

The Percussion Unit
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

ZA • 30 APR • 20.30

We Shall Overcome

Wim Opbrouck, Axl Peleman
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

KLASSIEK

DO • 7 APR • 20.30

Devoties en emoties van broederschappen in de Nederlanden

Graindelavoix
Grimbergen, abdijkerk,
02 263 03 43

ZA • 9 APR • 20.15

Viktoria en de huzaar

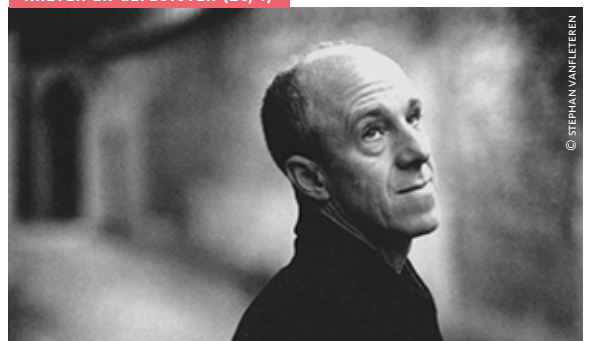
Het Vlaams Muziektheater
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

SCHOFT (27,28,29/4)

© JOHAN JACOBS

KREten EN GEFLUISTER (28/4)

© STEPHAN VANLETEREN

VR • 22 APR • 20.30

Cello solo

Georgina Sanchez Torres
Grimbergen, sacristie abdijkerk,
02 263 03 43

JAZZ

WO • 13 APR • 20.15

Traekfugle feat. Iki

Sander De Winne
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

ZA • 30 APR • 20.15

New York, city of jazz

Brussels Jazz Orchestra
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

ZO • 3 APR • 20.00

Safety first

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

Achter de wolken

DI • 5 APR • 20.30

WO • 6 APR • 15.00

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

WO • 20 APR • 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

The Hatefull Eight

MA • 4 APR • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DI • 5 APR • 20.00

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZO • 24 APR • 20.00

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

The Revenant

WO • 6 APR • 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

MA • 11 APR • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DI • 12 APR • 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Starwars – The Force Awakens

ZO • 10 APR • 20.00

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DI • 12 APR • 20.00

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO • 13 APR • 20.30

Broer

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

15 TOT 26 APR

Mooov filmfestival

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VR • 15 APR • 14.00 EN 20.00

Le tout nouveau testament

Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

ZO • 17 APR • 20.00

Sicario

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

Belgica

DI • 19 APR • 20.30

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

WO • 27 APR • 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO • 21 APR • 14.30

Trouw met mij

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

DO • 21 APR • 15.00 & 20.00

Suffragette

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

MA • 25 APR • 20.30

The Land of the Enlightened

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

MA • 25 APR • 20.30

Son of Saul

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DI • 26 APR • 20.30

Hail, Caesar!

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

28 APR TOT 22 MEI

A visual conversation

Liliane De Koninck & Linda Coppens

Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

VANAF 13 MAA

Nieuwe selectie uit vaste collectie Felix De Boeck

Drogenbos, FeliXart Museum,
02 377 57 22

TOT 22 APR

Marokkaanse moeders

Brussel, Recyclart,
02 212 19 30

TOT 24 APR

Werner Cuvelier

Drogenbos, FeliXart Museum,
02 377 57 22

TOT 24 APR

Sven Dauphin

Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

TOT 13 MEI

A Tiger cannot change its Stripes (3)

Daniel Buren

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263
03 43

TOT 22 MEI

Een Fresco

Daniel Buren

Brussel, Bozar, www.bozar.be

TOT 26 JUN

Divine Decadence

i.s.m. Abattoir Fermé

Gaasbeek, Kasteel van Gaasbeek,
02 531 01 30

TOT 30 APR

Barbara Mauer

schilderijen

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

ZA • 2 APR • 17.00

Koken met bier

Jesus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

DO • 14 APR • 20.00

De stad verfilmd

Brussel, deBuren, www.deburen.eu

DI • 19 APR • 9.00

Babymassage en peuter-yoga in het Babycafé

Jesus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

DO • 21 APR • 14.00

Sexualiteit en ouder worden

Jesus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

THE REVENANT (6,11 OF 12/4)

MOOOV FILMFESTIVAL (15 TOT 26/4)

A VISUAL CONVERSATION (28/4 TOT 22/5)

DO • 21 APR • 19.30

Those who feel the fire burning

Brussel, Muntpunt,
02 278 11 11

WO • 27 APR • 20.00

Reizen in Zuid-Oost Afrika

Meise,
GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

OP STAP

DO • 14 APR • 14.00

Wandeling Doode Bemde

Neerijse, brouwerij De Kroon,
www.ngz.be

ZO • 24 APR • 14.00

Aan de veren herkent men de vogel

Hoeilaart, Bosmuseum,
0471 77 07 12

DO • 28 APR • 14.00

Wandeling Tournay-Solvaypark en Vuilbeekvallei

Bosvoorde, parking station,
www.ngz.be

VARIA

6 TOT 9 APR

Fenikshof take-over

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO • 24 APR • VANAF 8.00

Zoniënmars (5, 10, 15 of 25 km) Zoniënklanken

Watermaal-Bosvoorde, GC WaBo,
www.wabo.be of www.zonienwoud.be

DI • 26 APR • 9.00

Met een open blik naar Brussel

uitstap i.s.m. Brukselbinnenstebuiten
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZA • 30 APR • 20.00

Vvz-band Nieuwenrode & Koen Crucke

Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

Voor meer activiteiten in de Rand, zie www.uitinderand.be

Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be

SEXUALITEIT EN OUDER WORDEN (21/4)

VOGELS HERKENNEN (24/4)

© KAR MARTENS

RandKrant wordt elke maand nog slechts in de helft van onze regio gratis bus aan bus verdeeld. Wie onze vorige editie (maart 2016) heeft gemist, kan die raadplegen op onze website www.randkrant.be. Voor de gemeenten waar deze RandKrant van april 2016 wordt verdeeld: zie colofon op pg.3.

WAAROVER HADDEN WIJ HET IN MAART?

Vilvoorde: geen centrumstad wel meer geld, de kijk van Josée Lemaître op de Rand, taalstages en taalateliers, de IJslandse danseres Bára Sigfúsdóttir, het sociaal-economiebedrijf Rodea, op verkenning naar het Gravenkasteel, in het spoor van Lore Boelens, op zoek naar een geschikte sport: paardrijden, député Julien Dekeyser neemt afscheid, en het verhaal van de Iraanse mensenrechtenactiviste Darya Safai.

ABONNEMENT

Neem een abonnement en krijg alle edities van RandKrant (9 nrs./jaar - niet in januari, juli en augustus) in de bus.

Schrijf 15 euro over als je in de Vlaamse Rand woont, 20 euro als je buiten de regio woont.

Rek.nr. BE 58 0910 2113 1679.

Je vindt RandKrant ook in 120 verdeelpunten. Voor de adressen hiervan: zie www.randkrant.be onder 'over ons'.

Edwin Vanvinckenroye speelt *Silent Music* (2015)

De klank van **het bos**

Op 24 april is het Zoniënwoud het decor voor de Zoniënmars, een grootschalig wandelevenement. De wandelaars krijgen op hun tocht ook de akoestische muziek-optredens van Zoniënklangen geserveerd.

TEKST Michaël Bellon • FOTO Jo Voets

Directeur Lieven Vanhemelrijck van gemeenschapscentrum Wabo in Watermaal-Bosvoorde heeft alle 37 de edities van de Zoniënmars meegemaakt. Wat begon als een gezellige wandeling onder vrienden groeide uit tot een evenement met vier wandelroutes en optredens van zes muziekgroepen, waar verschillende Brusselse gemeenschapscentra hun schouders onder zetten. 'We willen van Wabo een beetje een poort tot het Zoniënwoud maken, vooral om de Brusselaars en mensen uit de omstreken meer naar de groene long van de hoofdstad te lokken. We weten dat veel jonge en nieuwe inwoners uit de buurt nog nooit in het Zoniënwoud zijn geweest omdat ze denken dat ze er verloren zullen lopen. Daarom organiseren we met Wabo trouwens het hele jaar door kleine wandelingen. Van hieruit is het ook mogelijk om met de fiets het bos in te trekken. We merken dat de interesse daarvoor stijgt en dat een alsmaar internationaler publiek vooral in het weekend de weg naar het Zoniënwoud vindt. Op weekda-

gen kan je er nog altijd probleemloos rondwandelen zonder een mens tegen te komen.'

AKOESTISCH

Voor velen is de Zoniënmars ondertussen een jaarlijkse afspraak geworden. Vanwaar het succes? 'Een deel is te danken aan de wandelclubs die uit Vlaanderen komen. Maar ook het muzikale luik dat we aan de wandelingen hebben gekoppeld, heeft veel succes. Daar komt een jong publiek op af. Net als vorig jaar kiezen we voor wereldmuziek. Het programma is samengesteld in samenwerking met de vzw Muziekpublique, en stelt dit keer muzikanten voor die ooit op de vlucht gingen uit hun land en die meewerken aan de cd *Refugees for Refugees* die in mei uitkomt.'

In totaal kan je tussen de bomen zes optredens zien. Van de Syrische Ney-speler Tamam al-Ramadan. Van de Roemeense accordeonist Aurel Budisteanu in combinatie met de Belgische King of Gypsy Tcha Limberger. Van de Pakistaan Asad Qizilbash, die de negentien snaren van zijn sarod bespeelt. Van het Grieks Belgische rebetika-duo Giannis Sarris & Renaud Dardenne, en van de Hans Mortelmans Groep, die met zijn vijfde cd *Wandelpaden* de ideale soundtrack maakte bij dit evenement. 'Wie het parcours van de 10 km volgt, kan al die groepen aan het werk zien. Ook als je een andere afstand kiest, zie er altijd minstens twee. De muziek is niet versterkt maar akoestisch en past echt in de sfeer van het woud.'

STILLE KATHEDRAAL

Die dag komen we dus niet voor de stilte naar het bos? 'Dat valt best mee hoor', lacht Vanhemelrijck. 'Je denkt dat 1.300 mensen veel is, maar tijdens je wandeling merk je daar niet veel van. De routes van 10 en 15 km lopen gedeeltelijk samen, die van 5 en 25 km grotendeels gescheiden. Vertrekken kan vanaf 8 tot 15 uur (14 uur voor de 25 km): Bovendien kan het Zoniënwoud wel wat aan, en hebben de organisatoren goede ervaringen met het gedrag van de wandelaars. 'Ze zijn meestal erg milieubewust en volgen de regels. Nog nooit een probleem mee gehad.'

De laatste jaren is de Zoniënmars een gezamenlijk initiatief van Cultuurcentrum Brussel, het netwerk van de 22 Brusselse gemeenschapscentra. GC Kontakt, GC Op-Weule, GC Den Dam en de VGC-sportdienst werken concreet mee aan de organisatie. Het startpunt ligt nog steeds in WaBo, waar ook catering en muziek is voorzien. Andere bezienswaardigheden tijdens de wandeling zijn het kathedraalwoud met de hoge beuken, het arboretum, en het Bosmuseum Jan Van Ruusbroec in Groenendaal.

ZO • 24 APR • VANAF 8.00
Zoniënmars (5, 10, 15 of 25 km)
Zoniënklangen

Watermaal-Bosvoorde, GC WaBo, www.wabo.be
of www.zonienwoud.be

Pictogrammen verduidelijken de taal

Communiceren met anderstaligen die Nederlands leren, is niet altijd evident. Pictogrammen kunnen daarbij een grote hulp zijn. Vzw 'de Rand' ontwikkelde een pictogrammendatabank, waar je online kan kiezen uit meer dan tweeduizend moderne beelden.

TEKST Tina Deneyer • FOTO Filip Claessens

De voorbije jaren merken we dat steeds meer mensen op zoek zijn naar manieren om hun schriftelijke communicatie zo duidelijk mogelijk op te stellen. Ze willen dat ook op maat doen van hun doelgroep. Als die doelgroep bestaat uit anderstaligen die Nederlands aan het leren zijn, bieden pictogrammen de perfecte visuele ondersteuning; zegt Marlies Bilcke van het Agentschap Integratie en Inburgering, dat meewerkte aan de pictogrammendatabank.

'De laatste jaren bracht vzw 'de Rand' al pictogrammenwoordenboekjes uit, maar er was ook nood aan een onlinetool. We kregen daarover heel wat vragen van integratiediensten van gemeenten die veel nieuwkomers over de vloer krijgen', beaamt Karen Stals, stafmedewerker taalpromotie van vzw 'de Rand'. 'Maar ook zorgcoördinatoren van lagere scholen en leerkrachten van centra voor volwassenenonderwijs en centra voor basiseducatie waren al een tijdje vragende partij. Daarom hebben we besloten om alle pictogrammen samen te brengen en in een toegankelijke databank te gieten. Zo kan iedereen die communiceert met mensen die Nederlands leren of geleerd hebben, zijn boodschap nog helderder formuleren.'

IN EEN OOGOPSLAG

'Met een pictogram kan je vaak in één oogopslag iets duidelijk maken', zegt Bilcke. 'Wie een andere taal spreekt of moeite heeft met lezen, begrijpt beter wat je bedoelt. Intussen werken al veel scholen met pictogrammen in hun communicatie met anderstalige ouders. Het gaat dan bijvoorbeeld om een brief die duidelijk wil maken wat er allemaal

meegenomen moet worden op een schooluitstap. Pictogrammen zijn daarvoor erg handig. Lokale besturen maken er vaak gebruik van als ze in verschillende stappen een procedure willen uitleggen. Bijvoorbeeld als je eerst een formulier moet invullen, het dan moet afgeven aan de balie en een ontvangstbewijs moet krijgen. Als je in je brief er per stap een pictogram bij zet, is het veel duidelijker. Ook steeds meer verenigingen gebruiken beelden in hun communicatie met andersstalige leden. Maar let wel: pictogrammen in een brief zetten, betekent niet dat je communicatie sowieso goed verstaanbaar is. Ze vervangen de taal niet. De tekst van je documenten of affiches moet altijd in duidelijke

'Met een pictogram kan je vaak in één oogopslag iets duidelijk maken.'

taal opgesteld zijn. De pictogrammen zijn een aanvulling, de taal is de basis.'

SNEL EN GEMAKKELIJK

'www.pictogrammendatabank.be is een heel toegankelijke website en databank. Je kan de meer dan tweeduizend pictogrammen zoeken op trefwoord, op thema of alfabetisch', legt Stals uit. 'Je kiest je pictogrammen uit door te klikken op 'voeg toe aan het winkelwagentje'. Zodra je klaar bent met je selectie, ga je naar je winkelwagentje. Je drukt op de knop 'downloaden' en je komt op de pagina waarop je al je pictogrammen gratis kan downloaden. Snel en gemakkelijk. Let wel: niet iedereen mag de pictogrammen van www.pictogrammendatabank.be zomaar gebruiken. Het downloaden

is gratis, maar wie ze wil gebruiken, moet zich eerst registreren. Daarbij moet je je ook akkoord verklaren met een aantal gebruiksvoorwaarden. Het gaat dan bijvoorbeeld over het feit dat er een link moet zijn met Nederlands leren en oefenen. Je kan de pictogrammen onder meer gebruiken om oefeningen te maken voor de lessen Nederlands, of voor posters voor in de klas, of om gesprekken te starten in een conversatietafel. De pictogrammen dienen dus niet voor commerciële doeleinden. Het is niet de bedoeling dat je met de pictogrammen producten aan de man probeert te brengen of reclame gaat maken voor een evenement.'

i Je vindt de pictogrammendatabank van vzw 'de Rand' op www.pictogrammendatabank.be

Met de trein naar het bos

Meer dan vijf jaar geleden besliste de Vlaamse Regering om aan het Bosmuseum in Groenendaal één van de vijf toegangspoorten te maken voor het Zoniënwoud. Het station van Groenendaal zal daarin een belangrijke rol spelen.

TEKST Herman Dierickx • FOTO Filip Claessens

De jongste tijd is er veel te doen over het Grote Bos, dat zelfs is voorgedragen voor de lijst van Unesco Werelderfgoed en dat intussen een Europees Rewilding diploma kreeg om soorten als ree, everzwijn, boommarter en anderen meer kansen te geven door delen van het woud op een zo natuurlijk mogelijke manier te beheren.

ZACHTE RECREANTEN

Het station van Groenendaal zal op termijn een belangrijke rol spelen voor deze toegangspoort, want het ligt op wandelafstand van het Bosmuseum en het is bekend bij de pendelaars die er dagelijks de trein nemen op de lijnen tussen Louvain-la Neuve, Ottignies en Brussel. Dat station is al jaren het onderwerp van allerlei renovatieplannen en nu komt er stilaan schot in de zaak.

‘Het duurt allemaal wat langer dan gedacht omdat we te maken hebben met geklasseerde gebouwen’, zegt Tim Vandenput (Open VLD), burgemeester van Hoeilaart. ‘De gemeente heeft het station voor vijftig jaar in erfpacht genomen van de NMBS en we zoeken partners om de restauratie en nuttige inrichting van de gebouwen tot een goed einde te brengen. Maar eerst moet de Vlaamse Regering het subsidiedossier nog goedkeuren. Hopelijk is er meer nieuws daarover tegen de zomer. Daarna kan een privé-exploitant aan de binnenafwerking beginnen. Het complex zal zich richten op de zachte recreanten die naar het Zoniënwoud komen. Wij schatten dat de volledige buitenrenovatie ongeveer 4 miljoen euro zal kosten; onze subsidieaanvraag gaat over ongeveer 2 miljoen euro. Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) zal binnen afzienbare tijd de historische vierkantshoeve, waar zich nu het Bosmuseum bevindt, restaureren om volwaardig te functioneren als onthaalgebouw.’ Vele mensen zullen dan van het station naar het onthaalgebouw wandelen. Het zal mogelijk zijn om zowel met de trein als met de wagen (250 parkeerplaatsen) naar deze toegangspoort af te zakken.

WERK AAN DE WINKEL

Hopelijk verandert er tegen die tijd nog heel wat aan de wandelinfrastructuur, want die ligt er vandaag eerder belabberd bij. Tijdens onze verkenningstochten oogde een en ander niet zo fraai en heel wat wandelaars waren

het wandelspoor letterlijk bijster. Wie vindt er bijvoorbeeld de onderdoorgang onder de Leopold II-laan, die je moet gebruiken om vanaf het station via het bos naar het begrazingsblok op de oefenrenbaan en zo naar het museum te geraken? Bovendien bevinden ruiters, mountainbikers en wandelaars zich op verschillende plaatsen in de zone tussen het treinstation en het Bosmuseum op hetzelfde pad. En dan hebben we het nog niet over de weinig aantrekkelijke doorgang onder de spoorweg of over het zwerfvuil aan beide zijden van de spoorlijn.

'Vandaag is de aanwezige recreatieve infrastructuur te heterogeen en nogal onsamenghangend, maar we willen eerst de restauratie van de gebouwen aanpakken', zegt de burgemeester. 'Daarna zorgen we voor een coherente en aangename inrichting die de bezoekers kan bekoren. Daarvoor moeten we nog afspraken maken met het ANB, dat de natuur voorop stelt. Maar ook de mensen mogen niet vergeten worden en moeten ten volle kunnen genieten van het bos. Ik hoop dat we er in zullen slagen om tegen 2019-2020 alle plannen af te werken. Het is een erg mooi en interessant project dat we absoluut willen realiseren. Het zal onze gemeente er nog mooier op maken.'

TROEVEN

Dat deze site veel troeven heeft, staat buiten kijf. Alleen al de restanten van de priorijgebouwen zijn een bezoek meer dan waard, om niet te spreken van de binnenkort volledig gerenoveerde Koninklijke Loge aan de vroegere renbaan. De oefenrenbaan een beetje verder kreeg de jongste tijd veel aandacht met de begrazing door drie Hooglanderkoaien, het aangrenzende Arboretum, het Bosmuseum en de belendende B&B Hippodroom. Daarbij komt nog een mooi uitgewerkte archeologische site en nog wat horeca en andere recreatieve infrastructuur. Tot dan liggen het aanwezige hotel en de aangrenzende bistro wat verloren tussen de aftandse gebouwen, maar dat belet blijkbaar niet dat hier altijd veel volk over de vloer komt. Het maakt duidelijk dat het potentieel van een goed ingerichte toegangspoort enorm groot is. We zijn erg benieuwd naar hoe het er hier binnen vijf jaar zal uitzien.

N 50.71289°
E 4.26792°

Negen jaar geleden kwamen Olivia en Jacques De Vos vanuit het Zuid-Afrikaanse Pretoria aan in Sint-Genesius-Rode. In het begin was het wennen, maar na een paar maanden kwamen ze erachter dat er ook in de Rand plekken bestaan waar ze zich thuis kunnen voelen.

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

Als er iets is wat Olivia en Jacques De Vos bindt, dan zijn het ongetwijfeld hun drie kinderen, maar evenzeer hun liefde voor de ongerepte natuur. 'Zo trokken we met onze 4x4 door Botswana. Een immens uitgestrekt land waar je uren en uren kan rijden zonder een dorp of mens tegen te komen en waar je onder de blote hemel in een slaapzak de nacht kan doorbrengen. Heerlijk. Die pure rust die je tegenwoordig enkel nog in de onbewoonde wereld ervaart, zoeken we graag op. Hoewel we er erg naar uitkeken om een nieuw professioneel hoofdstuk in België te starten, stelden we ons ook wel de vraag waar we hier die rust die de Zuid-Afrikaanse natuur ons bood, zouden kunnen vinden. Tot we het Hallerbos leerden kennen...', zegt Jacques.

NET ALS IN EEN SPROOKJE

Een wandeling door het Hallerbos was voor Olivia en Jacques een totaal nieuwe ervaring. In de streek in Zuid-Afrika waar zij leefden, heb je prachtige savannelandschappen met kleine

doornboompjes, maar geen bossen zoals wij die hier kennen. 'De eerste wandeling in het Hallerbos was voor ons een wat vreemde ervaring. De bomen die als zuilen de hoogte in rijzen, het prachtige bloementapijt; zoiets hadden we nog nooit gezien. Ook het licht dat op een bijzondere manier doorheen de bomen het bos binnenviel, kenden we niet. Net zoals de geur en de geluiden. Ik herinner me nog hoe we tijdens onze boswandeling naar elkaar keken en zeiden: *Ah, zo was het decor van de sprookjes Hans en Grietje, Doornroosje en Sneeuwwitje.* Tot dan waren het allemaal verhalen waarvan we wisten dat ze zich in een bos afspeelden, maar we konden ons dat bos niet voorstellen. Een heerlijke ontdekking', zegt Olivia.

HET WONDER VAN DE WINTER

Regelmatig trekt Olivia met haar camera naar het Hallerbos en het Zoniënwoud. De verschillende gedaanten die het bos tijdens de vier seizoenen aanneemt, inspireren haar om foto's te maken. 'Kijk, dit is een foto van het bos in de winter. Zie je de rijm en de ijsplekken? Fascinerend hoe de vriestemperaturen het bos omtoveren tot een winterlandschap. Hier heb je nog zo'n typisch wintertaferel, waar de sneeuw de bomen en takken met een wit laagje decoreert. In Pretoria kan het 's nachts wel eens vriezen, maar overdag stijgt de temperatuur dan al weer snel tot 18°C. Het knappe aan het bos is dat het elk seizoen een nieuw kleedje aantrekt. Ook de herfsttinten zijn bijzonder mooi. Net zoals de heldere kleuren van het bos in de lente een streling voor het oog zijn. De schoonheid van het Hallerbos heeft vele gezichten. Ik probeer die vast te leggen met mijn camera zodat we er het hele jaar door van kunnen genieten.'

Brandweervrouw in hart en

Achter het stuur van de ziekenwagen, met de kettingzaag een gevallen boom aanpakken, op de ladder tijdens een brand, soms verveeld in de kazerne, een kind reanimeren in een berm, iemand zien sterven in je armen.

TEKST Patrick Gijssels • FOTO Filip Claessens

DE FEUERWEHRFRAU MIT LEIB UND SEELE

Am Steuer des Krankenwagens sitzen, mit der Kettensäge einen umgewehten Baum beseitigen, auf der Leiter stehen bei einem Brand, sich zuweilen in der Kaserne langweilen, ein Kind am Straßenrand wiederbeleben, jemanden in seinen Armen sterben sehen. Wir haben keine Ahnung davon, was sie alles tun. Und doch sind sie für uns da, Tag und Nacht: die Männer und Frauen von der Feuerwehr. Ruth Van den Bossche ist 32 Jahre, hat Hotelmanagement studiert, träumte einst von einem eigenen Restaurant in Südeuropa, langweilte sich in der Marketing-Branche und dachte darüber nach, was sie wirklich wollte und auch wurde... Feuerwehrfrau. ‚Manchmal stirbt jemand in deinen Armen bei einer Wiederbelebung nach einem Verkehrsunfall. Er oder sie lebt noch bei deiner Ankunft, gleitet aber davon, was auch immer du tust. Du hilfst, so gut du kannst, und wenn es nicht klappt, musst du das akzeptieren. Wir sind nicht Gott.‘

W e staan er niet bij stil wat ze allemaal doen. Toch zijn ze er voor ons, dag en nacht: de mannen en vrouwen van de brandweer. Ruth Van den Bossche is 32 jaar, studeerde hotelmanagement, droomde ooit van een eigen restaurant in Zuid-Europa, verveelde zich in de marketingsector en dacht na over wat ze echt wilde. Interviews geeft ze niet vaak. 'Ik vroeg aan mijn chef of dit een interview was voor een brandweerkrant. Ik had *Rampkrant* verstaan.' (lacht)

Je hebt het werk gevonden dat bij jou past?

'Inderdaad. Ik heb nagedacht over wat ik belangrijk vind en kwam uit op: voldoening vinden in mijn werk, door in een groep samen te werken om mensen te helpen en met mijn handen actief bezig te zijn terwijl er avontuur in de lucht hangt. In Overijse ben ik nu drie jaar in dienst, in Zaventem ben ik *vrijwilliger*, een misleidende term. We zijn betaald zoals de anderen en springen in om de kazerne aan te vullen als er tijdens een interventie veel brandweermensen op pad zijn.'

Hoe ziet je dag of nacht eruit?

'Ongeveer 70% van de tijd zit ik in de zieken-

wagen, als bestuurder of als ambulancier. Door de opleiding *dringende geneeskundige hulp* doen we wat de verplegers vroeger deden, want die zijn er nu niet meer. Onze ziekenwagen rijdt uit voor dringende oproepen: een hoofdwonde van een kind op een speelplaats of een bejaarde die van een trap is gevallen. Vaak helpen we na een verkeersongeval. Als de situatie zeer ernstig is, gaat er een *MUG* met een spoedarts met ons mee.'

'Mensen denken dat we vooral branden blussen, toch is dat slechts 10% van mijn werk. De veiligheidsmaatregelen zijn beter dan vroeger, onder meer door niet-brandbare materialen in nieuwbouw, verplichte brandrapporten voor grote gebouwen, meer rookmelders in huizen en meer preventie cursussen. Dat helpt allemaal. Er bestaan nu ook simpele dingen die je leven kunnen redden: wie met gas verwarmt, koopt best een co-meter die begint te piepen als er gas vrijkomt. Kostprijs: 40 euro. Een rookmelder kost 10 euro. Er zijn dus minder branden.'

'Andere dringende interventies zijn een boom in stukken zagen die een elektriciteitskabel heeft afgerukt of een weg verspert of op een huis dreigt te vallen. Om zo'n kettingzaag boven je hoofd te houden, moet je wel wat conditie hebben. Niet-dringende interventies: ondergelopen kelders leegpompen, met de autoladder een schouw afbreken die over een winkelstraat hangt of een overreden kat van de straat halen. Ik moet ook toezien dat onze bosbrandweervragen in orde wordt gehouden. Als al het materiaal in orde is en we te weinig talrijk zijn om te oefenen, verveel ik mij wel eens in de kazerne. Gelukkig is dat uitzonderlijk.'

MIDDENIN

Darmflora of microbiom

Allemaal **beestjes**

E en van de interessantste boeken die ik de jongste tijd las, is *De beestjes in ons. Het belang van bacteriën* van Martin Blaser, een boeiend werk over de invloed van antibiotica op ons microbiom en de ziekten die daaruit kunnen voortvloeien. Het microbiom is de verzameling bacteriën die ons heel ons leven begeleidt en onder meer aanwezig is in onze maag en darmen, maar bijvoorbeeld ook op onze huid. Zo'n goed

ontwikkelde gemeenschap kan duizend of meer soorten van deze piepkleine beestjes bevatten, in aantallen die gaan tot vele triljoenen, jawel.

De auteur denkt dat vele hedendaagse ziekten als astma, darmkanker, suikerziekte, obesitas, ja zelfs autisme, kunnen voortkomen uit een slecht functionerend microbiom. Immers, met die vele bacteriën leven we in een soort precair evenwicht, waardoor we grotendeels

spieren

Maak je ook dingen mee die andere mensen niet ervaren?

'Dat denk ik wel. Soms sterft er iemand in je armen. Het is mij al meer dan eens overkomen, bij reanimaties na een verkeersongeval. Hij of zij leeft nog als je toekomt, maar slipt weg, wat je ook doet. We zijn God niet. Je helpt zo goed je kan en als het niet lukt, moet je dat aanvaarden. De beste manier om dat te verwerken, is erover praten met collega's. Dat is mijn ervaring. Sommige momenten vergeet je niet. Op de autostrade in Wezembeek-Oppem was een auto over de kop gegaan en blijven rollen. Ik vond een persoon op de achterbank waarvan de bovenkant van de schedel weg was, zijn hersenen kwamen eruit. Dat zie je liever niet.'

De klassieke vraag: heb je als brandweervrouw een andere rol dan als man?

'Er zijn nog altijd mannen die vinden dat vrouwen hier niet thuishoren. Ik heb moeten knokken voor mijn plaats. Toch wil ik een oproep doen aan de vrouwen die een goede fysieke conditie hebben om zich over de twijfel heen te zetten die ik ook zelf had. Als het je ding is, word je er in meegesleept. In Zaventem zijn er 4 vrouwen op 80, in Overijse 2 op 55. Bij de politie is er meer evenwicht. De beste groep is divers. Niet iedereen moet groot en struis zijn. Kleinere, slimme en smalle mensen zijn ook nodig. Sommige mannen zijn strak en afstandelijk, anderen eerder gevoelig. Ieder mens is verschillend, waardoor ieder een eigen aanpak heeft. Een diverse groep zorgt voor een goede dynamiek. Dat vind ik belangrijk.'

'Soms sterft er iemand in je armen.'

gezond blijven. Volgens steeds meer inzichten vormt het gebruik van antibiotica echter een grote bedreiging voor dat evenwicht, omdat de medicatie telkens een deel van onze kleine flora doodt, die dus definitief uit ons systeem verdwijnt. Omdat we te pas en te onpas beroep doen op deze medicatie is het microbioom er bij veel mensen erg aan toe. Dat werkt ziekten in de hand.

Het boek beschrijft de vele gevallen waar-

mee de auteur te maken kreeg en krijgt in zijn onderzoek. Daaruit blijkt dat er inderdaad wat aan de hand is met ons steeds minder goed werkende immuunsysteem. Het begint al bij de geboorte, wanneer kinderen, die met een keizersnede op de wereld komen, een belangrijke groep bacteriën uit het geboortekanaal van de moeder niet *geïnfecteerd* krijgen. Dat betekent dat het allerprilste begin van hun immuunsysteem slecht opstart, wat

zou kunnen leiden tot heel wat gezondheidsproblemen in de eerste levensjaren en zelfs ver daarna. Dit is een helder geschreven boek dat wel eens visionair zou kunnen zijn.

TEKST Herman Dierickx

i *De beestjes in ons. Het belang van bacteriën*, Martin Blaser, 2014, Atlas Contact, 367 blz. 24,99 euro.

2 | Sport voor onsportievelingen: aqua zumba

‘Mild voor gewrichten en hart’

Water: je houdt ervan of je houdt er niet van. Voor waterratten is zwemmen de ideale sport. Je gebruikt alle spieren en belast je gewrichten minimaal. Maar wat als je écht niet van zwemmen houdt en toch graag de voordelen van gewichtloosheid in het water wil? Maakt aqua zumba een kans?

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

Geen oververhit hoofd, wel een soort rustige voldoening.

In een donkere hoek van mijn kleerkast vond ik mijn badpak terug. Oud is het, heel oud. Maar versleten? Niet echt. Ik vind water koud en nat, zwemmen een verschrikking. Zodra ik een teen in een zwembad doop, begint de bodem te zuigen. Maar water heeft te veel voordelen om het

zomaar te negeren. Mijn oog viel op de lessenreeks aqua zumba van X-plosion Dance in Overijse. Dansen in het water klinkt stukken beter dan baantjes trekken. Toch? De keuze was gemaakt.

HEBBEN JULLIE ER ZIN IN?

Aan de rompslomp van aan- en uitkleden ontsnap je niet als je een watersport kiest, noch aan rondlopen in een badpak of de kou van het water. Rillend en een tikje gegeneerd sta ik op de rand van het Begijntjesbad te draaien, tot een hele zwerm dames van de meest uiteenlopende leeftijden me mee het water in troont. Ze zien er allemaal enthousiast uit, van gêne of kou geen sprake. Hoewel ze welkom zijn, zijn er geen mannen bij. Zoals de meeste dansvormen is aqua zumba het populairst bij een vrouwelijk publiek. ‘Hallo dames!’, roept lesgeefster Geraldine Colet ons van op de kant toe. ‘Hebben jullie er zin in?’ De kou verdwijnt zodra we aan de opwarming beginnen.

VAKANTIEGEVOEL

‘Ik verkies een rustige opwarming’, zegt Colet

achteraf. ‘Als je meteen heftig begint, is de kans op een spierverrekking groter.’ Aqua zumba is een variant op de bekende groepsles zumba, een dynamische vorm van fitness, veelal op Latijns-Amerikaanse muziek, maar doordat je de weerstand van het water moet overwinnen, gaat het er een tikje rustiger aan toe. ‘Toch blijft het vrij intens en dus een goede conditie- en cardiotraining. Dankzij de vrolijke muziek krijg je ook telkens een beetje een vakantiegevoel’, vindt Colet. Maar het allergrootste voordeel is zonder twijfel de minimale belasting van de gewrichten. ‘Dat is volgens mij de reden waarom er ook iets oudere dames op af komen.’

Eenmaal in het water, blijkt de drempel definitief genomen. Oké, je staat te dansen in je badpak, maar het water camoufleert veel. Ook als je niet meteen mee bent met een pas, voel je je minder geveiseerd dan in een zaal met spots. Het tempo van de les varieert, net zoals de muziek. Bekende en minder bekende liedjes wisselen elkaar af. Ik voel hoe de geconcentreerde frons op mijn gezicht af en toe plaats maakt voor een gemeente lach.

Waar ik vooraf niet bij stilgestaan had, is

DE ,SCHONEND FÜR GELENKE UND HERZ‘

Wie findet ein selbsterklärter hoffnungsloser Fall doch noch eine geeignete Sportart? Letzten Monat hat unsere Reporterin Ines Minten untersucht, ob Reiten etwas für sie ist. Es hat besser geklappt, als sie erwartet hätte. Diesen Monat hat sie aus einer dunklen Ecke ihres Kleiderschranks ihren alten Badeanzug hervorgeholt. Nicht um im Schwimmbad Bahnen zu ziehen, sondern um die Schwerelosigkeit im Wasser beim Aqua Zumba zu spüren. Wird es ihr gelingen, eine geeignete Sportart zu finden. Zweiter Versuch: Tanzen im Wasser.

TIP VAN DE EXPERT

HOU HET UITDAGEND

Wandel of jog je drie keer per week hetzelfde toertje, dan kan het snel saai worden. Zorg dus voor afwisseling: ga eens met de fiets naar het werk, spreek met vrienden af voor een partijtje badminton of trek eens naar het zwembad. Wil je toch lopen, zoek dan geregeld naar nieuw en onbekend terrein.

i An Bogaerts, PortaAL (Poort naar een Actieve Levensstijl), KU Leuven.

START MET SPORTEN

De cijfers liegen niet: de Belg sport te weinig. Zonde, want sporten verlengt en verblijdt je leven, je krijgt meer energie, minder overgewicht, meer goeie en minder slechte stoffen in je bloed. Kortom, je krijgt een prettiger leven en wordt een prettiger persoon. Waarom trekken die feiten zoveel mensen toch niet over de streep? Hoeveel fitnessabonnementen liggen er onder het stof? Hoeveel paar sportschoenen blijven eeuwig nieuw? Onze journaliste test uit: hoe vindt een zelfverklaard hopeloos geval toch een geschikte sport? Tweede poging: aqua zumba.

het afkoelende effect van het water. Ik heb ooit wel wat lessen step, hiphop en B&B gevolgd en als die één ding gemeen hebben, is het dat je je binnen de vijf minuten compleet in het zweet werkt. Je haalt voldoening uit je rooie kop, omdat je weet dat de inspanning zal lonen. Dat oververhitte hoofd is er bij aqua zumba niet en de afwezigheid ervan zorgt voor een ander, rustiger soort voldoening. Je voelt dat je een inspanning levert, maar het water houdt je temperatuur op peil. 'Precies daardoor is het voor veel mensen een geschikte sport: aqua zumba is niet alleen mild voor de gewrichten, maar ook minder belastend voor het hart.'

FRIS EN WAKKER

Op weg naar huis voel ik me opmerkelijk fris. De muziek en het water hebben de vermoeidheid van de dag volledig weggespoeld. Hoewel ik echt geen watterrat ben en allerminst van badpakken hou, heb ik toch een fijne avond beleefd. Zelfs de gevreesde spierpijn blijft uit. Als ik ooit last krijg van knieën, heupen of andere gewrichten... Aqua zumba: ik durf het je aan te bevelen.

Waterkers

Winter in mijn bord, ik ben dat beu na een poosje. Gebraiseerd witloof, daar kijk ik elk jaar naar uit. En van een rauwkostslaasje met witte kool, rode biet of veldsla kan ik ook genieten.

TEKST Karla Goetvinck

Maar zuurkool, aardpeer, hutsepot of erwtensoep: dat is toch niet mijn ding. Streek- en seizoensgebonden eten vind ik 's winters een opdracht. Daarom ben ik zo blij met mijn winterse versie van rucola: waterkers. Even fris en pittig. Het is een inheemse waterplant die je soms in het wild in een beekje aantreft. Ik trok ervoor naar Huldenberg, daar is de gekweekte variant een streekproduct. Walter Boullart is de derde generatie, zijn grootvader begon ermee in 1937. In hun tuin in de Ilsevallei loopt een krachtige bron die de kweekbekkens permanent bevoeit. Waterkers groeit het hele jaar rond. Enkel als het stenen uit de grond vriest, valt de productie stil. Dit jaar kon Walter blijven oogsten. Hij deelde gul in zijn kraakverse oogst en dus sloeg ik thuis een paar dagen aan het koken met dit topproduct.

TRADITIONEEL IN SOEP OF STOEMP

Soep maakte ik naar het recept van mama Judith Ariën, en die viel thuis erg in de smaak. Stooft een ui en een prei in wat boter, voeg er anderhalve liter water bij, de fijngehakte steeltjes van een bussel kers en twee bouillonblokjes en laat gaarkoken. Laat op het einde de waterkersblaadjes even meekoken en mix fijn. Ik mixte een handvol waterkersblaadjes met wat neutrale olie en druppelde ook wat van deze pesto in mijn soepbord: lekker gepeperd!

Judith maakt ook stampot van de kers: ze laat de blaadjes op het einde meekoken met de aardappelen en draait dan alles met een klont boter door een roerzeef. Reken op een bussel kers per persoon.

RISOTTO

Ik experimenteerde liever met rijst. Breng 6 dl groentebouillon aan de kook (of water met een blokje). Stooft ondertussen een gesnipperde ui en een fijngehakt teentje look glazig in wat olijfolie, voeg 240 g risottorijst (bv. Arborio) toe en roer om tot elke korrel glanst. Blus met een glas droge witte wijn of sherry en laat inkoken tot het niet meer naar alcohol ruikt. Giet er zoveel hete bouillon bij dat het prakje net onder staat en laat pruttelen (terwijl je af en toe roert om aanbakken te voorkomen) tot de bouillon bijna verdampd is. Blijf dit (pollepel bouillon bijvoegen en roeren) herhalen tot de rijst beetgaar is. Laat vooral niet droog koken; het is de bedoeling dat alles vloeibaar blijft, risotto is een soort hartige rijstebrij. Roer er op het einde de blaadjes van twee bussels waterkers door, samen met 50 g versgeraspte parmezaan en een klont boter. Breng op smaak met peper, zout en eventueel wat van die waterkerspesto als je van pikant houdt.

Tot slot probeerde ik het kruid natuurlijk ook rauw. Een slaasje van Yotam Ottolenghi met dragon, dille en oranjebloesemwater was geen succes. Maar met een zachte vinaigrette of een lopende mengeling van yoghurt en mayonaise is het wel een heerlijk bijgerecht. En ik zou het ook zoals rucola rauw bovenop een pasta of pizza durven te leggen.

In de supermarkt kan je waterkers niet altijd vinden, en als je het aantreft, is het niet altijd even fris meer. Daarom mijn pleidooi bij voedselteams en samenstellers van groenteabonnementen: denk ook eens aan deze bladgroente. Of ga er zelf om bij Walter, Kouterstraat 25 in Loonbeek.

Laboratorium van borrelende activiteiten

De jongste jaren is het stadsvernieuwingsproject Watersite in Vilvoorde niet uit het nieuws geweest. Het is een brownfield van bijna honderd hectare op een steenworp van waar later het nieuwe ziekenhuis – zeker – en Uplace – misschien – zullen komen.

TEKST Herman Dierickx • FOTO Filip Claessens

Het terrein is opgedeeld in verschillende deelgebieden. Een daarvan is de site van de Kruitfabriek, die deel uitmaakt van het ontwikkelingsproject 4 Fonteinen, ongeveer dertien hectare groot. Daar gebeuren op dit ogenblik nogal wat interessante dingen.

TIJDELIJKE ANDERE BESTEMMINGEN

Architecte Stefanie Cornut is de initiatiefneemster achter de herinrichting van wat voor een korte periode de opnamestudio van Woestijnvis was en veel vroeger verschillende bestemmingen had. Vlakbij stond ooit een kruitfabriek, die in 1919 ontplofte. Het huidige gebouw was in de loop der jaren een

soort bedrijventermin. Vandaag gebeuren hier speciale activiteiten. Het is een samenwerking van Vilvoorde Development (Matexi en PSR Brownfield Developers), bvba De Kruitfabriek, de stad Vilvoorde en Studio Surplus.

‘De stad speelt een actieve rol’, zegt burgemeester Hans Bonte (SP.A). ‘We schelden de leegstandsbelasting kwijt. Met dat geld kan Vilvoorde Development actief investeren in wat hier vandaag gebeurt. De programmering van de culturele activiteiten is een gezamenlijk initiatief van De Kruitfabriek en onze cultuurfunctionaris. Om tot een goede privaat-publieke samenwerking (PPS) te komen, spelen we onze rol om de nodige vergunningen te bezorgen, de sanering te realiseren en mee de omgevingsaanleg op poten te zetten, onder het goedkeurend oog en met steun van de Vlaamse overheid. Ook dat is voor ons een invulling van het breder concept *Stad aan het Water*. En zo maken we een labo dat het Vlaams project *Tijdelijke Andere Bestemmingen* een zinvolle, concrete invulling geeft en dat als voorbeeld kan dienen voor anderen.’

LABORATORIUM

Studio Surplus staat onder de hoede van Cornut. ‘Het huidige, heringerichte gebouw heeft heel wat tijdelijke bestemmingen. Het geeft onderdak aan kleine al dan niet startende bedrijven, er is ruimte voor kunstenaars en een circuschool, een repetitiezaal voor muzikanten, een grote hal voor afterworkparty’s, een afhaalpunt voor pakjes, enzovoort.’

Didier Cortois, de man van vennootschap De Kruitfabriek, die de site beheert, schuift even bij. ‘We willen een locatie zijn waar ideeën opborrelen, deelnemers elkaar raad geven en hulp bieden. Kortom, we willen inspireren. De bedoeling is zelfbedruipend te zijn, maar toch de mogelijkheid te laten om veel te experimenteren. Zo kunnen we misschien een referentieproject zijn voor steden als Gent of Antwerpen, die kunnen

leren uit wat wij hier meemaken? Collega’s Sven en Julie en ikzelf doen activiteiten voor groepjes vanaf een tiental mensen. Op de afterworkparty’s komen wel eens meer dan duizend mensen af. Dit is het kader waarin we werken.’

DE BUURT BETREKKEN

‘Voor een ander deelproject van 4 Fonteinen betrok ik er zoveel mogelijk de buurtbewoners bij’, zegt Cornut. ‘Ik houd van aanpakken en ging bij iedereen aanbellen om te vragen wat ze deden, hoe ze de site ervoeren, enzovoort. Ja, ze kennen me hier ondertussen. Dat contact met de directe buurt vind ik belangrijk. Zo werken de buurtbewoners mee aan

‘Het betrekken van de directe buurt vind ik belangrijk.’

dit verhaal en krijgen ze de aandacht die ze verdienen. Voor de officiële opening van dit project kregen de inwoners van de wijk Het Broek een pre-opening, waarop ze allemaal uitgenodigd waren, samen met de ontwikkelaars van de site, vertegenwoordigers van de stad en de deelnemende bedrijven. De buurtbewoners waren aanwezig. Dat heeft hen en mij veel deugd gedaan.’

‘Dit project straalt veel goede wil uit. Alle betrokken initiatiefnemers hebben een open geest. We kijken af van de platgetreden paden en trachten een eigenzinnig maar waardevol parkoers af te leggen. Dat gebeurt met vallen en opstaan, maar uiteindelijk zijn we telkens blij met het resultaat’, zegt Cortois. Het kanaal is een troef. ‘Wist je dat hier enorme cruiseschepen voorbijvaren? En van hieruit is het zicht op die waterloop toch heel speciaal, vind je niet? Binnen een paar jaar komt hier vlakbij een fietsen voetgangersbrug over het water. Dat zal heel wat zachte recreatie naar hier lokken.’

STEFANIE CORNUT

Ze is 26 en niet wat je noemt een klassieke architecte. De waarden die ze wil uitdragen, zitten vervat in drie aspecten van haar architectuur: een brede en nuttige ruimtelijke invulling geven, het sociaal-maatschappelijke is een belangrijke component, en het project mag niet louter op commerciële basis gestoeld zijn. Een klassieke villa neerpoten, is niet meteen haar ding.

'Al is het dan tijdelijk, in de Kruitfabriek gebeurt iets unieks.'

Voor de buiteninrichting kreeg Cornut de vrije hand om er iets origineels van te maken. Met ondersteuning van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) koos ze voor een groenzone waar omwonenden mee groenten komen kweken in twintig houten bakken, volgens het principe van Urban Farming. Het geheel is uitgebouwd met speel- en wandelzones, met de uitbeelding van voorwerpen die verband houden met de activiteiten van de burens en met een leuke heuvelpartij vanwaar je de site kunt overzien. Bloemenweiden en een insectenhotel ontbreken niet.

De tuin is onregelmatig open, in feite enkel wanneer je in het café van de eigenlijke Kruitfabriek terechtkunt (zie www.dekruitfabriek.com). In de zomer zijn er heel wat buitenactiviteiten waar iedereen van kan genieten. Zo namen buurtbewoners onder meer deel aan de langste picknicktafel van Vilvoorde, kweken ze alternatieve groenten, komen ze ravotten en wandelen, de plaatselijke natuur ontdekken,... De inwoners van de wijk Het Broek maken graag een ommetje om via het aangrenzende park over de gedempte Zenne tot in de Kruittuin te komen genieten, al of niet met hun kinderen en kleinkinderen. Het veegt de wat vreemde, louche sfeer weg, die hier vroeger heerste en die binnenkort definitief tot het verleden zal behoren als deze site in haar vaste plooi valt.

BIJZONDER TIJDELIJK KADER

'In principe gaat het om een tijdelijke invulling van dit voormalig industrieel complex', zegt Cornut. 'De uitbating door De Kruitfabriek gebeurt intussen al ongeveer anderhalf jaar, met steeds wisselende huurders en activiteiten in het gebouw. Wat de toekomst brengt, is niet duidelijk, maar we hopen dat er veel openheid en goede wil aanwezig blijft om hier op termijn nog mooie zaken te realiseren in het kader van de Vilvoordse stadsvernieuwing.'

'We zien wel wat op ons afkomt', zegt Cortois. 'Als het er op aankomt de stad uit te breiden, is dit een logische locatie. In Peutie en Houtem

is dat moeilijker omdat je daar zou moeten inbreken in het wat minder verstedelijkte weefsel en dat vinden mensen niet zo prettig. Hier is er altijd een industriële site met veel bewoning geweest en de tijd is gekomen om deze plek grondig te saneren. Tenslotte gaat het om wat ooit een grauwe, vervuilde brownfield was, die nu opgewaarderd wordt. Behalve nieuwe appartementen, woningen en buurtvoorzieningen zal er ook heel wat groen komen. Dat laatste aspect is nieuw. Aan de ene kant hebben we het gevoel dat hier iets indrukwekkend en uniek gebeurt, aan de andere kant past de grootste bescheidenheid.'

FR UN LABORATOIRE D'ACTIVITÉS BOUILLONNANTES

Il se passe actuellement pas mal de choses intéressantes dans la Kruitfabriek le long du canal à Vilvoorde. 'L'actuel bâtiment, qui a été réaménagé, connaît de très nombreuses affectations temporaires. Il offre l'hébergement à de petites entreprises, débutantes ou non; il y a aussi un espace pour des artistes et une école du cirque, une salle de répétition pour musiciens, un grand hall pour des soirées 'afterwork', un point de retrait pour les petits colis', explique

l'architecte Stefanie Cornut de Studio Surplus. 'Nous voulons être un lieu où les idées bouillonnent, où les participants s'aident et se conseillent mutuellement. En bref, nous voulons inspirer. L'objectif est d'être autonome, tout en ayant la possibilité de mener de nombreuses expériences', dit Didier Cortois de la Kruitfabriek. Les habitants du quartier sont impliqués et de nombreuses activités extérieures sont organisées en été pour que tout le monde puisse en profiter.

Vooruitkijken

Twaalf jaar was hij toen hij als bootvluchteling Vietnam verliet. Het begin van de bewogen overlevingstocht van Cuong Luat Nguyen en zijn twee broers. Bestemming: een land waar ze in vrede en vrijheid een nieuw bestaan konden opbouwen.

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

Die boottocht staat in mijn geheugen gegrift. Zeven dagen met 79 mensen op een klein bootje dat een oorverdovend lawaai maakte. Zeven keer beleefden we de angst van ons leven toen we door piraten werden overvallen. Toen we een cruiseboot zagen, dachten we dat we gered waren. Groot was onze teleurstelling toen de kapitein zijn koers gewoon verder zette. Toen vond ik zijn gedrag onmenselijk en meedogenloos, vandaag kan ik begrip opbrengen voor zijn houding', zegt Cuong Luat Ngyuen.

DE GROTE OVERSTEEK NAAR DE VRIJHEID

Vandaag – zesendertig jaar later – leeft Luat met zijn vrouw en drie opgroeiende kinderen in Itterbeek. De vluchtelingenproblematiek ligt hem nauw aan het hart. 'Als ik terugdenk aan onze boottocht, dan moet ik toegeven dat we naïef waren. Ons verlangen naar vrijheid was zo groot dat we ons niet bewust

waren van de gevaren die we onderweg zouden tegenkomen. We hadden zo'n afkeer van het schrikbewind in Vietnam dat we zonder veel nadenken in een avontuur stapten waarvan we hoopten dat het ons een betere toekomst zou brengen. Als ik naar de vluchtelingen van vandaag kijk, zie ik iets gelijkaardigs. Zij zijn bereid alles achter te laten om elders een nieuw leven op te bouwen. Eigenlijk is een vluchteling iemand die uiting geeft aan zijn onvrede met het regime van zijn land. Het is zijn manier van protest.'

RESPECT VOOR DE OUDERE BROERS

Hoe voelt het om als twaalfjarige jongen uit Vietnam in een klas te belanden waar een taal wordt gesproken die je niet begrijpt? 'Ik heb het geluk gehad dat ik op jonge leeftijd in België ben aangekomen en kon terugvallen op een andere oudere broer die hier al een jaar eerder als vluchteling was

MOOISTE PLEK IN VIETNAM

Halong bay (Unesco erfgoed).

LEKKERNIJ UIT VIETNAM

Pho, rijstnoedels met rundsvlees.

MOOISTE HERINNERING

Met mijn buurjongen op straat spelen.

terechtgekomen. Ik heb de kans gekregen Nederlands op school te leren. Bij mijn twee oudere broers lag dat anders. Zij zijn meteen gaan werken en stonden in voor de opvoeding van hun twee jongere broers. Zij waren de kostverdieners die het mogelijk maakten dat wij naar school konden gaan. Zoiets vergeet je niet.'

Luat voelt zich thuis in België. Hij is twee keer naar Vietnam geweest, maar hoe hartelijk de ontvangst ook, het land voelde niet langer als zijn land. 'Ik vond het raar dat je er geen spelende kinderen meer zag op straat. In mijn jonge jaren was dat helemaal anders. Het grootste deel van de dag brachten we buiten door. Het viel me ook op hoe moeilijk het nog steeds ligt om in Vietnam je politieke mening te uiten. Als je eenmaal vrijheid van meningsuiting geproefd heb, dan merk je dat je niet meer terug wil naar een systeem waar je vrijheid aan banden ligt.'

LICHTPUNTJE AAN DE HORIZON

Hoewel Luat geen makkelijke jeugd heeft gekend, straalt hij toch positivisme uit. 'Problemen schrikken me niet af. Ik beschouw ze als uitdagingen die je kan oplossen. Ik zie veel mensen die het niet meer zien zitten, ja zelfs mensen die een einde aan hun leven maken. Volgens mij komt het erop aan dat je ook in moeilijke tijden blijft geloven dat er een lichtpuntje is. Dat is misschien wel dé les die ik als jonge bootvluchteling heb meegekregen. Achteruitkijken naar het land dat je achterlaat, heeft geen zin. Vooruitkijken, daar gaat het om. Aan het einde van de horizon schuilt er vast ergens een nieuw begin.'

EN TURN YOUR FACE TO THE FUTURE

He was 12 years old in 1980 when he became a refugee fleeing Vietnam by boat. That was the start of an eventful struggle for survival for Cuong Luat Nguyen and his two brothers. Their destination was a country where they could start a new life in peace and freedom. 'The journey by boat is still engraved in my memory. Spending seven days with 79 people in a tiny boat making a deafening noise. We thought our days were numbered seven times, when we were attacked by pirates', he says. 'There is no point in looking back to the country you left. Looking ahead is what it is all about. A new beginning lies hidden somewhere on the horizon. That is the most important lesson I learned as one of the boat people.'